

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ**

До захисту допустити:

Завідувач кафедри

Горбашевська М.О. Горбашевська

(підпис)

(ПІБ завідувача кафедри)

«29» грудня 2023 р.

**«ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ
ПРОДУКЦІЇ»**

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»

Кузьміна Сергія Сергійовича

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

Науковий керівник:

Коверза В. С., к.е.н., доцент

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання.)

Рецензент:

Біловодська О. А., доктор економічних
наук, професор кафедри маркетингу і
бізнес-адміністрування Київського
національного університету імені
Тараса Шевченка

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи)

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою задовільно/70/D

Секретар ЕК *Г*

«15» січня 2024 р.

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ

Рівень вищої освіти Магістр

Шифр та назва спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри к.е.н., доцент,

(науковий ступінь, вчене звання)

Горбашевська М. О.

(ППП завідувача кафедри)

«20» вересня 2023р.

ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кузьміна Сергія Сергійовича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Облік і контроль процесу виробництва готової продукції

керівник роботи Коверза В. С., к.е.н., доцент,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом Маріупольського державного університету від «20» вересня 2023 року № 129

2. Строк подання здобувачем роботи « 25 » грудня 2023 року

3. Вихідні дані до роботи (мета, об'єкт, предмет)

Мета роботи: розкриття змісту та теоретико-економічних засад обліку і контролю процесу виробництва готової продукції на підприємстві.

Об'єкт дослідження: процеси та механізми управління обліком і контролем процесу виробництва готової продукції на підприємстві.

Предмет дослідження: теоретичні та прикладні аспекти обліку і контролю процесу виробництва готової продукції на підприємстві.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1.Сутність і значення обліку та контролю готової продукції підприємства

1.2.Методологія та організація обліку та контролю готової продукції підприємства

1.3.Нормативно-правове забезпечення обліку і контролю процесу виробництва готової продукції

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1.Загальна організаційно - економічна характеристика досліджуваного підприємства

2.2.Аналіз організації обліку та контролю процесу виробництва готової продукції досліджуваного підприємства на сучасному етапі

2.3.Аудит контролю процесу виробництва готової продукції

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1.Удосконалення системи обліку процесу виробництва готової продукції

3.2.Оптимізація контролю процесу виробництва готової продукції

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1	Коверза В. С., к.е.н., доцент		
Розділ 2	Коверза В. С., к.е.н., доцент		
Розділ 3	Коверза В. С., к.е.н., доцент		

6. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми кваліфікації роботи	До 01.09.2023	
2	Затвердження теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника	20.09.2023	
3	Консультація з науковим керівником	постійно	
4	Робота з науковою літературою. Визначення плану кваліфікаційної роботи	До 20.09.2023	
5	Робота над теоретичною частиною кваліфікаційної роботи	20.09.2023-16.10.2023	
6	Подання на перевірку теоретичної частини кваліфікаційної роботи науковому керівнику	до 16.10.2023	
7	Робота над аналітичною частиною кваліфікаційної роботи	11.09.2023-29.09.2023	
8	Подання на перевірку аналітичної частини кваліфікаційної роботи науковому керівнику	16.10.2023-05.12.2023	
9	Попередній захист кваліфікаційної роботи	До 05.12.2023	
10	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру	19.12.2023	
11	Захист кваліфікаційної роботи	До 29.12.2023	

Здобувач

(підпис)

Кузьмін С. С.
(прізвище та ініціали)

Науковий керівник роботи

(підпис)

Коверза В. С.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	8
1.1. Сутність і значення обліку та контролю готової продукції підприємства.....	8
1.2. Методика та організація обліку та контролю готової продукції підприємства.....	14
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку та контролю процесу виробництва готової продукції.....	23
Висновки до 1 розділу.....	26
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	28
2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства.....	28
2.2. Аналіз організації обліку та контролю процесу виробництва готової продукції досліджуваного підприємства на сучасному етапі.....	44
2.3. Аудит контролю процесу виробництва готової продукції.....	46
Висновки до розділу 2.....	53
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	55
3.1. Удосконалення системи обліку процесу виробництва готової продукції.....	55
3.2. Оптимізація контролю процесу виробництва готової продукції.....	60
Висновки до розділу 3.....	66
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70
ДОДАТКИ.....	77

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Актуальність обраної теми зумовлена тим, що на підприємствах виробництво готової продукції є найважливішою ділянкою бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Це пов'язано з тим, що у процесі руху готової продукції формуються значні з метою управління показники фінансової залежності, такі як: собівартість реалізації, прибуток від реалізації та інших. Дані показники впливають на фінансовий результат діяльності підприємства і формують чистий прибуток (збиток) підприємства.

Отже, тема обліку і внутрішнього контролю процесу виробництва готової продукції має важливе теоретичне та практичне значення та свідчить про актуальність теми дослідження.

Дослідження організації обліку і контролю процесу виробництва готової продукції на підприємстві були представлені у працях провідних вчених-економістів, таких як: Г. В. Шостак, Т. В. Гончарова, Ф. Ф. Бутинець, В. А. Вороніна, В. В. Черниш, Р. Л. Хом'як, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, Л. І. Шваб, В. М. Глібко, О. П. Буцан.

В даних працях було сформовано дефініцію поняття «готова продукція». Також досліджувалася та аналізувалася організація обліку і контролю процесу виробництва готової продукції підприємства. Оскільки метою будь-якого підприємства є отримання прибутку, то досить важливе значення має результат діяльності підприємства, а саме виробництво готової продукції. Тому необхідно дослідити та проаналізувати підходи до раціональної організації обліку й контролю процесу виробництва готової продукції.

Мета роботи: розкриття змісту та теоретико-економічних засад обліку і контролю процесу виробництва готової продукції на підприємстві.

Відповідно до мети сформовано наступні **завдання:**

- розкрити сутність і значення обліку та контролю готової продукції

підприємства;

- вивчити методологію та організацію обліку та контролю готової продукції підприємства ;
- розглянути нормативно-правового забезпечення обліку і контролю процесу виробництва готової продукції;
- надати загальну організаційно - економічну характеристику досліджуваного підприємства;
- проаналізувати організацію обліку та контролю процесу виробництва готової продукції досліджуваного підприємства на сучасному етапі;
- оцінити аудит контролю процесу виробництва готової продукції;
- надати удосконалення системи обліку процесу виробництва готової продукції;
- оптимізовано контроль процесу виробництва готової продукції.

Об'єкт дослідження: процеси та механізми управління обліком і контролем процесу виробництва готової продукції на підприємстві

Предмет дослідження: теоретичні та прикладні аспекти обліку і контролю процесу виробництва готової продукції на підприємстві.

Під час написання роботи було використано такі **методи дослідження**: аналіз та синтез, формалізація, порівняння, індукції, дедукції, групування, метод вибіркового обстеження, факторний метод та методи аналізу господарської діяльності підприємства.

Інформаційною базою дослідження стали нормативно-правові акти України з питань організації контролю і обліку, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, публікації у спеціалізованих виданнях, матеріали бухгалтерського обліку та фінансової звітності ПП «Оліяр».

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку та контролю інформації про готову продукцію визначаються НП(С)БО 9 «Запаси», НП(С)БО 16 «Витрати» та Методичні рекомендації № 2 з бухгалтерського обліку запасів.

Теоретичне та практичне значення. Теоретичне значення одержаних результатів полягає у детальному дослідженні обліку і контролю процесу

виробництва готової продукції, виявленні основних недоліків та рекомендацій щодо їх рішень.

Практична цінність полягає у розроблених пропозиціях вдосконалення обліку на підприємстві: рекомендації щодо використання субрахунків для обліку готової продукції, що вдосконалить та покращить діяльність дослід жувального підприємства.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст роботи викладено на 70 сторінках друкованого тексту. Робота містить 8 таблиць, 17 рисунків та 1 додаток. Список використаних джерел складається із 71 найменувань

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність і значення обліку та контролю готової продукції підприємства.

Система моніторингу та обліку діяльності компанії відіграє важливу роль у формуванні прибутку компанії. Адже від того, що буде виробляти підприємство і як організує процес виробництва, залежить його прибутковість. Тому основним завданням підприємства є організація обліку та контролю готової продукції, а також оперативне регулювання всіх процесів від виробництва до реалізації.

У науковій, навчальній та іншій спеціальній літературі з бухгалтерського обліку є ряд інших визначень поняття «готова продукція» (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Визначення сутності «готової продукції» різними вченими

№	автор	визначення
1	2	3
1	Ф. Ф. Бутинця	Під готовою продукцією розуміють виріб або напівфабрикат, роботу чи послугу, що пройшли всі стадії технологічної обробки на конкретному підприємстві та відповідають затвердженим стандартам або технічним умовам, що відповідають договору та прийняті технічним керівництвом підприємства. Підприємство та доставка на склад або до замовника за місцем знаходження покупця згідно з чинним порядком приймання продукції.
2	Т.В. Гончарова	Визначає готову продукцію як продукцію (виріб, напівфабрикат, робота, послуга), яка повністю перероблена на конкретному підприємстві, пройшла всі стадії технічних випробувань (якщо цього вимагають відповідні характеристики) і відповідає технічним умовам і стандартам, які не потребують подальшої обробки в певній компанії та зберігаються
Таблиця 1.1 (продовження)		
1	2	3
3	В. М. Глібко та О. П. Бушчан.	Вони вважають, що готова продукція є матеріальним результатом виробничої діяльності компанії, коли поставки набувають нової якості. Крім виробництва матеріальних продуктів, компанія може також виконувати роботи або надавати послуги іншим компаніям. На відміну від продукції, яка обліковується в бухгалтерському

		обліку як готова продукція, ці види продукції називаються «готовими роботами та послугами». Таким чином, продукція Товариства складається з готової продукції та виконаних робіт і послуг.
4	Л. К. Сук	Готова продукція — це продукція, яка закінчила виробництво, є укомплектованою, відповідає вимогам стандартів і ТУ, має документ, що засвідчує її якість, і призначена для реалізації за межами підприємства.
5	Н. М. Ткаченко	розглядає готову продукцію як вагомий результат виробничої діяльності підприємства. Окрім виробництва матеріальних продуктів (автомобілів, взуття, одягу, хліба, солодощів тощо), підприємство може виконувати певну роботу для інших підприємств або надавати їм послуги. Наприклад, перевезення вантажів власним транспортом для інших компаній, ремонтні роботи, будівельні роботи тощо.
6	Л.І.Шваб	переконаний, що готова продукція - це товарні запаси на складі, обробка яких закінчена та перевірена та прийнята, здійснена відповідно до умов договору з клієнтами та відповідно до технічних умов і стандартів.
7	НП(С)БО 9 «Акції»	Готова продукція — це продукція, яка виготовлена на підприємстві чи в установі і призначена для реалізації та відповідає технічним і якісним характеристикам, встановленим договором або іншим правовим актом.
8 місце	Методична Рекомендація №2 з бухгалтерії облік частка	Кінцевий продукт – виробник компанії , призначений для продажу та відповідає вимогам технічно та якісно властивості , зазначені в договорі , які встановлені стандартами або технічно Умови тощо.

Джерело: складено автором за даними [1 , приблизно 158]

Отже, якщо підсумовуючи всі визначення науковців, то можна дійти висновку, що готова продукція – це продукція, яка пройшла всі стадії виробництва, відповідає всім якісним і технічним характеристикам і може зберігатися на складі або відразу продаватися продавцю. клієнт покупець.

Окремий визначення готовий Продукти, не зазначені в Міжнародних фінансових стандартах Звітності (МСФЗ). Тут воно підпадає під сферу застосування МСФЗ 2 «Запаси» [44] і включено до складу активів, призначених для продажу. За міжнародними стандартами запаси складають фінансові активи [44] :

- тому призначений для продажу продуктивність нормально діяльність;
- В процесі товари для цього продажу; - у вигляді сирій матеріал, або матеріали для використання у виробництві, або на момент надання Послуг [44].

Таким чином, готова продукція та товари входять у групу запасів, призначених для продажу . Разом з цієї причини вони асоціюються з такими товарами , як сировина , матеріали та незавершене виробництво . До всіх цих активів, відповідно до МСФЗ, застосовуються єдині вимоги щодо розкриття інформації та методи їх оцінки, що є з методологічного погляду невірним, оскільки стан у кругообігу коштів організації розглянутих груп запасів значно відрізняються один від одного.

Компанія, яка виробляє готову продукцію, хоче отримати економічні вигоди в майбутньому, наприклад, прибуток від реалізації, самостійного споживання частини продукції, обміну на інші активи та інші.

При організації обліку та контролю продукції головним є визначення її виду. За цим критерієм продукцію групують за формою, ступенем зрілості та технологічною складністю (див. рис. 1.1).

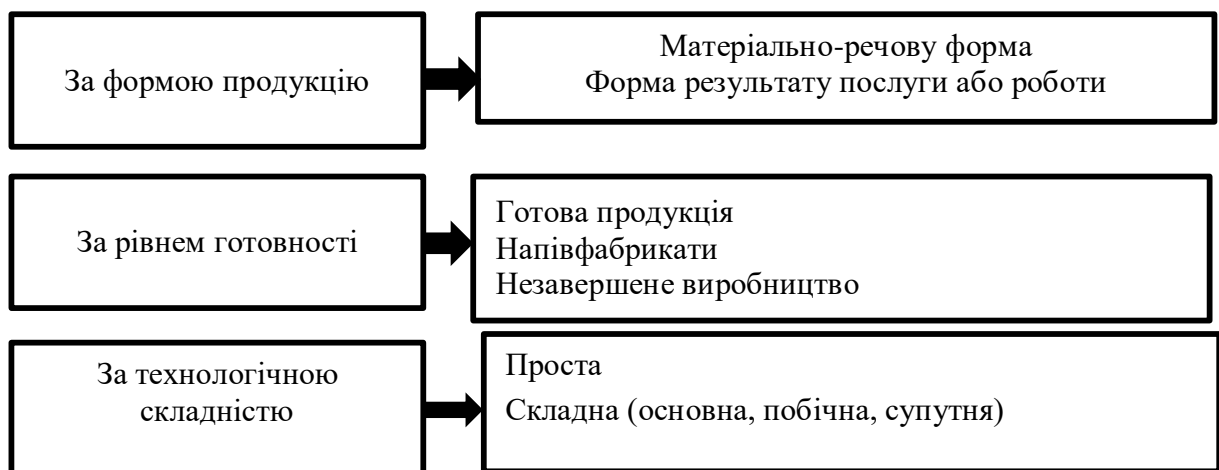

Рис. 1.1. Класифікація готової продукції

Джерело: складено автором за даними [3, с.17].

Внутрішній контроль готової продукції, який спрямовано на вирішення завдань, які пов'язані з [2, с.157]:

- правильний облік надходження, наявності та вибуття (реалізації) готової продукції в бухгалтерському обліку;
- формування фактичної собівартості готової продукції;
- дотримання вимог щодо оформлення операцій в бухгалтерському обліку;

- контроль за зберіганням готової продукції в складських приміщеннях (матеріально відповідальні особи);
- контроль за дотриманням встановлених організацією нормативів інвентаризації готової продукції на складах для забезпечення безперервного циклу реалізації (реалізації) готової продукції;
- визначення резервів збільшення обсягів виробництва та реалізації готової продукції;
- виявлення застарілих (неконкурентоспроможних) видів готової продукції;
- перевірка достовірності розкриття інформації в регістрах бухгалтерського обліку та формах фінансової звітності;
- проведення комплексного аналізу виробництва та реалізації готової продукції;
- розробка та впровадження заходів щодо підвищення ефективності політики управління готовою продукцією тощо [2, с.157].

Одним із важливих завдань сучасних компаній є організація обліку готової продукції для максимально ефективної її реалізації. Відповідно до НПСБО [33] до основних завдань і напрямків дослідження проблем обліку готової продукції відносяться:

- вивчення питань складання та організації облікової політики підприємства; - визначення правильності формування собівартості продукції;
- вивчення правильності віднесення активів до складу готової продукції відповідно до національних стандартів;
- визначення достовірності доходів від реалізації продукції; — вивчення документації бізнес-процесів;
- вивчення обліку виробництва, надходження та реалізації готової продукції;
- дослідження правильності подання інформації у звітності [4, с.69].

На виконання вищевказаних завдань безпосередній вплив має стабільність діяльності підприємства, організація обліку запасів і обліку збутової діяльності, а

також достовірне відображення даних бухгалтерського обліку в первинній документації.

Тарифікація здійснюється за натуральними, фіктивними натурними та вартісними показниками. Продукти перевіряються насамперед на основі їх вартості та фізичних властивостей.

Правильна організація обліку витрат на підприємстві включає дотримання загальних правил бухгалтерського обліку, визначення складу витрат, їх науково обґрунтовану класифікацію, виявлення об'єктів обліку витрат, вибір методу калькулювання собівартості продукції та методу групування, а також амортизація витрат великого значення. Вибір того чи іншого методу формування собівартості продукції підприємства залежить від ряду факторів: галузевої приналежності, наявності незавершеного виробництва, тривалості виробничого циклу, використовуваної технології, асортименту продукції та ін. Сутність бухгалтерського обліку і Калькуляція складається з ряду прийомів, які дозволяють документально фіксувати і відображати собівартість продукції, забезпечуючи визначення фактичної собівартості продукції і навіть розподіл витрат на одиницю продукції. Враховуючи специфіку виробничого процесу, вид кінцевої продукції, що випускається, її склад і спосіб переробки, застосовуються існуючі різноманітні методи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції [31, С. 435].

Складність питання витрат пов'язана насамперед з різноманітністю економічних процесів, які ускладнюються технологічними та організаційними умовами виробництва. Складність розрахунку полягає також у тому, що необхідно забезпечити поділ витрат на готові і незавершені об'єкти і при цьому оцінити брак, побічну продукцію і відходи виробництва. Калькуляція є методом оцінки економічних ресурсів і водночас результатом такої оцінки [31, С. 435].

Тому при калькулюванні собівартості окремих об'єктів обліку необхідно повністю враховувати витрати на виробництво та групувати їх за економічною ознакою, звітними періодами, окремими статтями калькуляції, місцями витрат і центрами відповідальності.

Тому для виробничих підприємств суть обліку витрат на виробництво може полягати в зборі інформації про собівартість продукції, групуванні її за видами продукції та іншими розділами аналітичного обліку та визначенні фактичної собівартості виготовленої продукції. Ця інформація необхідна для контролю витрат і собівартості продукції, що випускається, для пошуку резервів зниження витрат і підвищення ефективності виробничої діяльності.

Необхідність проведення комплексного внутрішнього аудиту в даній сфері бухгалтерського обліку обумовлена тим, що всі істотні показники діяльності підприємства залежать від обсягу виробництва [14, с.73].

Аналіз собівартості продукції дозволяє вивчити тенденції її збільшення або зниження, визначити відхилення фактичних показників від нормативних і виявити резерви зниження собівартості продукції.

Джерелами інформації для аналізу собівартості готової продукції є: бухгалтерська звітність, планово-звітні калькуляції собівартості готової продукції, дані синтетичного та аналітичного обліку витрат для основного та бухгалтерського обліку.

Допоміжне виробництво та інша внутрішньовиробнича звітність.

Основними завданнями аналізу собівартості готової продукції є [58, с.45]:

- Забезпечення центрів відповідальності витрат необхідною інформацією для оперативного контролю формування собівартості готової продукції;
- об'єктивну оцінку виконання плану собівартості готової продукції та його зміни порівняно з попередніми звітними періодами, а також дотримання чинного законодавства, договірної та фінансової дисципліни;
- вивчити причини, що призвели до відхилення показників від планових значень;
- Сприяти розробці оптимального рівня планових витрат, планово-нормативних калькуляцій на окремі вироби і види продукції;
- Визначення та зведений розрахунок резервів зниження собівартості при виробництві та реалізації готової продукції [58, с.45].

Методичні основи перевірки собівартості готової продукції повинні бути складені відповідно до вимог чинного законодавства України та облікової політики підприємства.

Для кожного підприємства доходи від реалізації виготовленої ним готової продукції за цінами, визначеними в договорах, - Це основне джерело доходу і прибутку від реалізації продукції. Максимізація прибутку від продажу продукції на конкурентному ринку є однією з головних цілей компанії. На підставі аналізу показника «Обсяг реалізованої продукції» робиться висновок про ступінь виконання плану, оцінюється динаміка реалізації продукції, виявляються резерви збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції.

Крім своєчасного виконання договорів поставки, необхідно: дотримуватись виробничо-асортиментного плану; Своєчасно коригувати асортиментну політику; проводити оцінку якості, сертифікацію та модернізацію продукції; оцінити ритмічність виробництва та реалізації продукції; Визначення резервів збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції [59, с.49].

Тому в умовах ринкової невизначеності зростає роль внутрішнього аудиту виробництва та реалізації готової продукції, оскільки достовірна фінансова звітність дає можливість приймати обґрунтовані управлінські рішення, що підвищує лояльність клієнтів (у тому числі потенційних) та інших зацікавлених партій. Компанії. Крім того, контроль за виробництвом і реалізацією продукції дозволяє підвищити рівень організації обліку виробництва і реалізації готової продукції. оцінити правильність і законність операцій, визначити резерви збільшення ресурсів тощо.

Отже, внутрішній аудит є спеціальним інструментом здійснення економічного контролю, спрямованого на діяльність підприємств.

1.2. Методика та організація обліку та контролю готової продукції підприємства.

Заключним етапом виробничого процесу підприємства є випуск готової

продукції. Це продукти та предмети, які пройшли повну обробку та ретельне тестування для забезпечення відповідності затвердженим стандартам або специфікаціям.

Для врахування собівартості продукції та розрахунку собівартості продукції підприємства зазвичай встановлюють стандартний метод обліку та калькулювання, але порівняння фактичних даних зі стандартними можна проводити лише в кінці місяця, що не може бути відхилення від фактичних витрат, своєчасно визнані нормативними витратами [50, с.232].

Витрати, пов'язані з виробництвом промислової продукції (робіт, послуг), групуються за категоріями витрат, а саме [3, с.43] :

- сировина і матеріали;
- паливо та електроенергія на технічні цілі;
- основна заробітна плата;
- додаткова заробітна плата;
- внески на соціальні заходи;
- витрати на утримання та експлуатацію обладнання;
- загальні витрати;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут [3, С. 43].

Загальною класифікацією загальновиробничих витрат є їх поділ на постійні та змінні та подальший розподіл. Витрати, які несуть компанії в рамках своєї господарської діяльності, мають різний характер.

Загальні витрати є результатом включення витрат на збут до перелічених статей. До собівартості продукції включаються не всі витрати, обліковані на рахунку 91 «Загальні витрати на виробництво», а лише змінні та частина постійних залежно від співвідношення фактичного випуску продукції та нормальної виробничої потужності, решта — постійні загальновиробничі витрати на собівартість проданих товарів. Іншими словами, постійні загальновиробничі витрати щомісячно розподіляються на рахунки 23 «Виробництво» і 90 «Собівартість».

Сума відхилень фактичної собівартості готової продукції від собівартості готової продукції в облікових цінах (при списанні з рахунку 26 «Готова продукція») визначається як добуток суми (відсотка) відхилень на собівартість виготовлення продуктів. Готова продукція за зниженими цінами. Сума відхилень визначається діленням суми відхилень на початок місяця на суму відхилень списаної продукції з виробництва за звітний місяць на суму залишків готової продукції в облікових цінах на початок місяця. Місяць, а витрати від виробництва готової продукції враховуються в розрахункових цінах за звітний місяць.

Сума відхилень фактичної собівартості виробництва готової продукції від її собівартості в облікових цінах реалізованої продукції відображається в бухгалтерському обліку: за дебетом рахунків, що відображають вибуття готової продукції (20 "Запаси", 90 "Собівартість реалізації») і в кредиту 26 «Готова продукція»» [26, С. 51].

З точки зору бухгалтерського обліку витрати, понесені в процесі виробництва, накопичуються на рахунках розділу «Виробничі витрати» плану рахунків: 20, 23, 26, 90, 91[55]. Ключову роль відіграє рахунок 23 «Виробництво», за дебетом якого відображається собівартість продукції за кредитом відповідних рахунків (див. табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Стандарт відповідності обліку виробництва готової продукції на підприємствах

Прямий дебет	кредит	Зміст господарських операцій
23	20	Допущені до виробництва матеріали
23	661	Розрахована заробітна плата основного персоналу
23	651	Страхові внески розраховувалися із заробітної плати ключового персоналу
23	63	Враховуються витрати на послуги субпідрядників
23	131	Нараховується амортизація основних засобів, які безпосередньо виробляють продукцію певного виду.
23	91	Стягуються накладні витрати (кінець місяця)

23	90	Загальні операційні витрати розподіляються (в кінці місяця)
26	20	Готова продукція оприбутковується на склад

Джерело: складено автором за даними [55].

Основою організації аналітичного обліку витрат на рахунку 23 «Виробництво» на підприємствах є облік окремих витрат за видами продукції та іншими напрямками, необхідними для контролю та аналізу витрат, таких як:

- центри витрат (філії, робочі місця, виробничі лінії ;
- статті витрат, що використовуються для цілей контролю та розрахунку;
- види витрат та інші аналітичні ознаки [6, С. 101].

З метою забезпечення постійного і безперервного контролю за господарськими операціями, що здійснюються на підприємстві, використовуються бухгалтерські документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій [24, С. 57].

Первинні документи на підприємстві складаються під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо - безпосередньо після її закінчення. Для контролю та впорядкування оброблення даних на підставі первинних документів складаються зведені облікові документи. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, підприємство систематизує на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку.

Аналітичний облік готової продукції ведеться наступним чином: щомісячно філії подають в бухгалтерію звіти про випуск готової продукції, в яких зазначаються найменування продукції, залишки продукції на початок і кінець (кількість і кількість).), а також кількість реалізованої та списаної продукції.

На підставі звітів про відпуск готової продукції бухгалтер складає товарний звіт про готову продукцію, в якому зазначає загальні дані про товарні запаси, а саме залишки готової продукції, кількість і кількість за оптовими цінами, а також за оптовими цінами. . планові витрати, кількість і кількість виробленої продукції

на початок періоду, кількість і кількість реалізованої продукції та залишок готової продукції на кінець звітного періоду.

Крім того, на підставі товарного звіту та звіту про виробництво підприємство веде перелік аналітичних рахунків за рахунком 26 «Готова продукція». Головна книга створюється на основі синтетичних та аналітичних даних [24, с.59].

Тому документація з обліку готової продукції включає велику кількість первинних документів і забезпечує ефективний облік готової продукції на підприємстві.

Для вирішення поставлених завдань внутрішні аудитори повинні ідентифікувати основні компоненти готового продукту та мати певну інформаційну підтримку, спрямовану на виявлення проблем, пов'язаних із внутрішнім контролем (див. рис. 1.2) [1, с. 159]

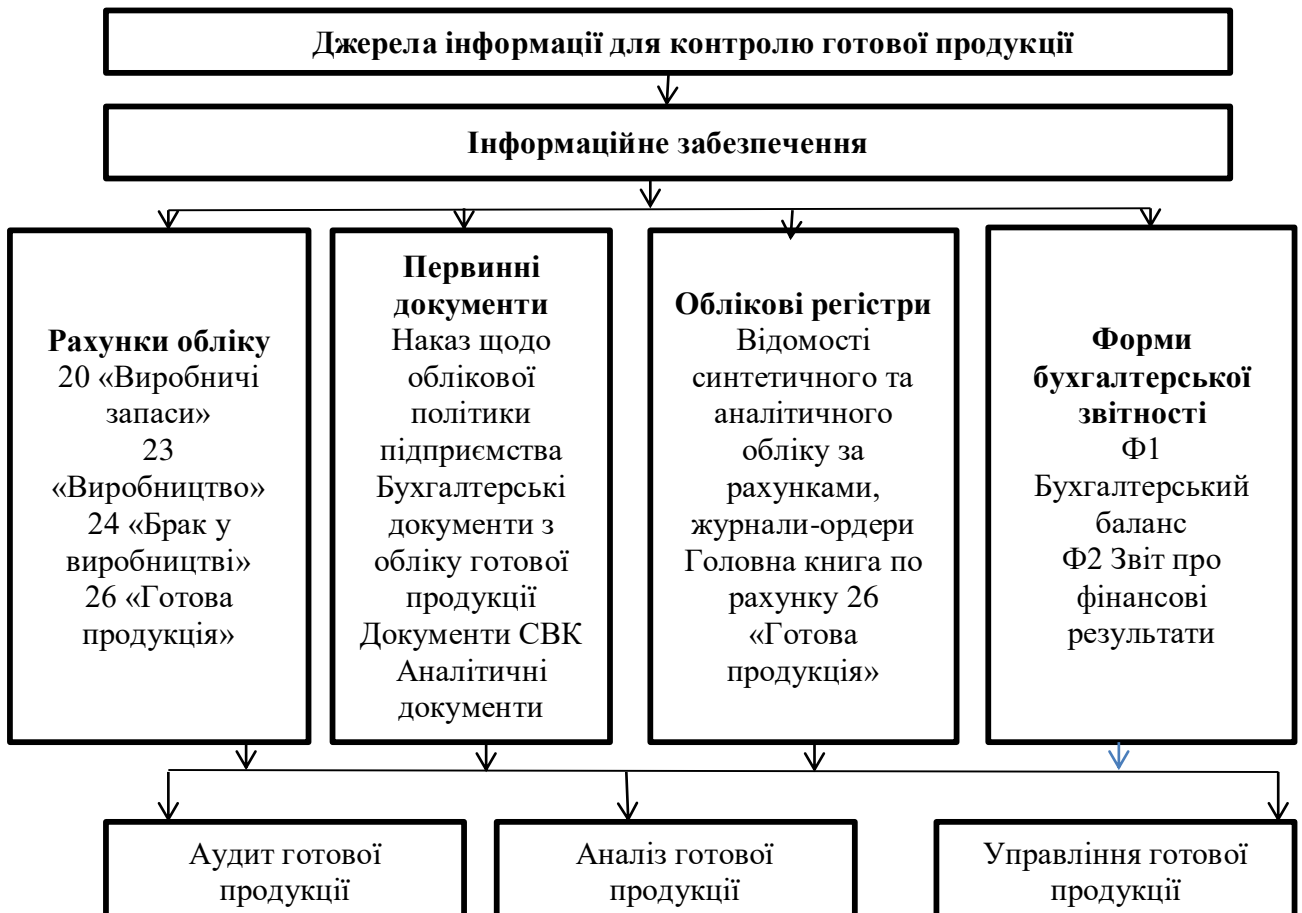

Рис. 1.2. Інформаційне забезпечення внутрішнього аудиту готової продукції

Джерело: складено автором за даними [1, С. 159].

З рис. 1.2 бачимо, що основним джерелом інформації внутрішнього контролю є первинні документи, які безпосередньо впливають на складання бухгалтерських документів, створення реєстрів та форм звітності.

Первинні облікові документи в процесі внутрішнього контролю можна класифікувати таким чином [29, с.57] :

1) Положення про облікову політику підприємства регламентує методи оцінки та вибуття готової продукції, а також особливості ведення документації та облікових операцій з обліку готової продукції.

2) Бухгалтерська документація з обліку готової продукції забезпечує внутрішнього аудитора інформацією про наявність і рух готової продукції у вартісному та натуральному вираженні.

3) документи СВК, надані службою внутрішнього контролю: підтвердження правильності складання облікових документів та зазначених форм фінансової звітності на готову продукцію; Підтвердження центрального органу про правильність визначення собівартості готової продукції тощо.

4) аналітичні документи. Висновок аналітичного відділу про: динаміку та структуру готової продукції; стан і динаміку реалізації готової продукції і т. д. На підставі цих документів внутрішній аудитор отримує певну інформацію, необхідну для розробки пропозицій і рекомендацій щодо залишків готової продукції та виконання плану виробництва й обсягу реалізації. Готова продукція [29, с.57].

Перегляд цих документів дозволяє внутрішньому аудитору виявити серйозні порушення в обліку готової продукції та отримати аудиторські докази за допомогою таких методів внутрішнього аудиту [34, с.61] :

- Інвентаризація використовується для підтвердження фактичної наявності готової продукції на складах і в місцях зберігання. Під час перевірки інспектор має право самостійно проводити інвентаризацію або спостерігати за процесом її проведення;

- Метою підтвердження є отримання інформації про правильне відображення здійснених господарських операцій і залишків на рахунках обліку

готової продукції в бухгалтерському обліку.

- Усне опитування використовується при отриманні відповіді на запитання аудитора про попередню оцінку стану обліку готової продукції.

- За допомогою документальної перевірки аудитор підтверджує правильність ведення обліку доходів, наявності та реалізації (реалізації) готової продукції, а також своєчасність оприбуткування.

- При порівнянні наявності готової продукції в різні періоди використовуються аналітичні методики, дані звіту про її рух і дані бухгалтерського обліку при оцінці їх співвідношення між різними об'єктами обліку і порівняння їх з даними попереднього періоду.

Процедури іспиту структуровані таким чином:

- проводиться перед інвентаризацією. Перед проведенням інвентаризації внутрішній аудитор отримує документи з результатами попередньої інвентаризації, аналізує структурні та кількісні зміни готової продукції, отримує інформацію про місце її зберігання та організацію інвентаризаційної роботи;

- використовується в інвентарі. Внутрішній аудитор може бути присутнім при інвентаризації, яка проводиться в останні дні звітнього року або в перші дні наступного року;

- використовується після інвентаризації. Внутрішній аудитор використовує математичні методи, які дозволяють з певною часткою ймовірності оцінити величину запасів готової продукції.

Щоб застосувати ці процедури, аудитор повинен мати чітку методологію аудиту на етапі планування, спрямовану на збір аудиторських доказів.

Процес і методика внутрішнього аудиту та аналізу готової продукції на підприємстві наведені на рис. 1.3.

Внутрішній аудит виробничого процесу на підприємствах здійснюється в порядку, що включає аудит, перевірку бухгалтерської звітності та реєстрів бухгалтерського обліку, а також первинних облікових і зведених накопичувальних документів [15, С. 80].

При проведенні внутрішнього аудиту готової продукції на підприємствах

внутрішні аудитори звертають увагу на виконання виробничої програми, недоліки в організації виробництва, правильну організацію обліку та звітності, своєчасність і правильність обліку рівня запасів [30, с. 516].

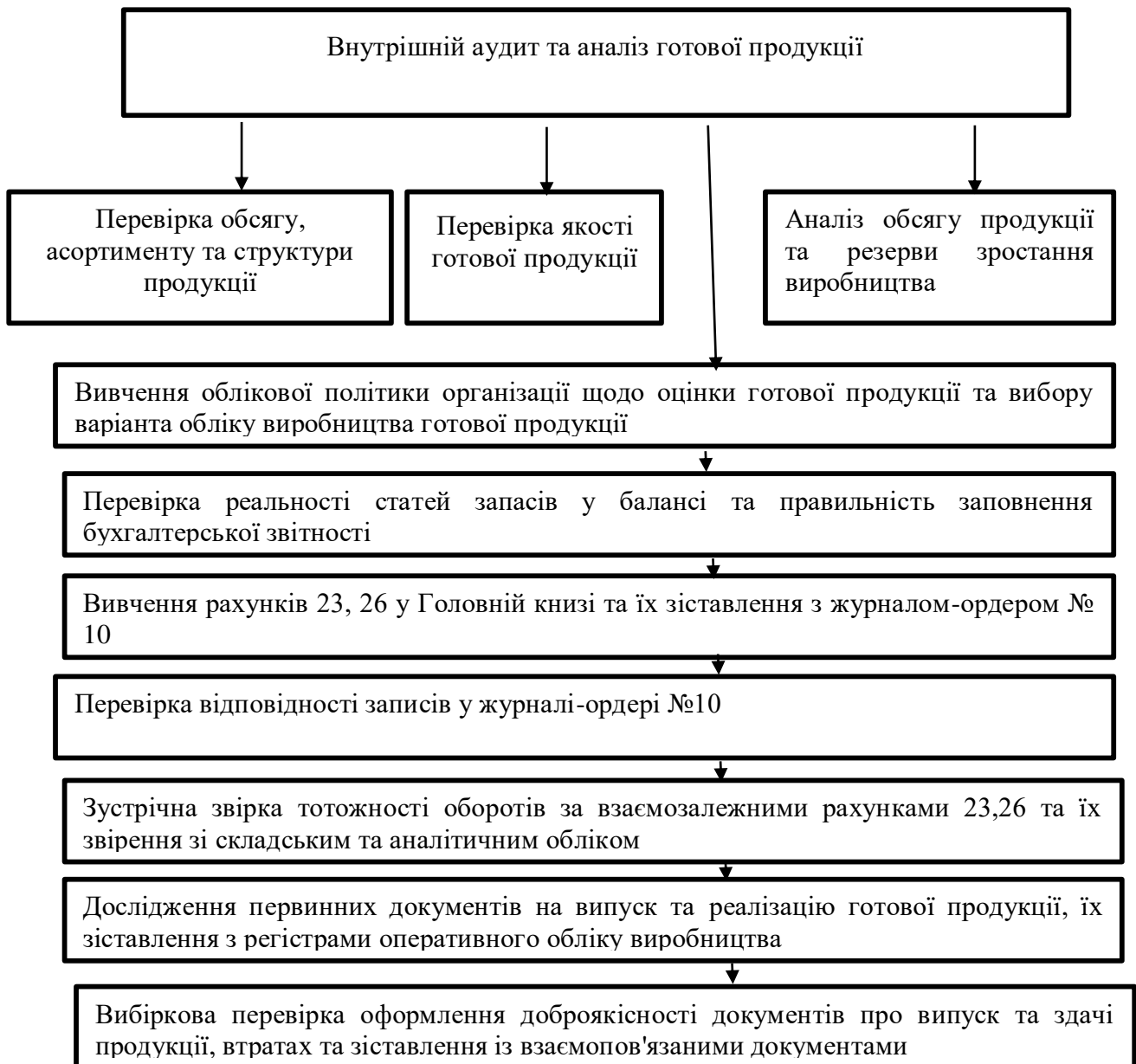

Рис. 1.3. Процес і методологія внутрішнього аудиту та аналізу готової продукції на підприємствах

Джерело: складено автором за даними [30, С. 516].

Внутрішню аудиторську перевірку піддається правильність вибору облікової політики у сфері оцінки готової продукції. Відповідно до наказу про облікову політику на підприємствах, у бухгалтерському балансі готова продукція відображається за фактичною собівартістю [37, с.176].

Розрахунок планових витрат і навіть перевірка правильності розрахунку відхилень планових витрат від фактичних.

Найважливішим етапом внутрішнього аудиту є перевірка повноти та правильності оприлюднення готової продукції, а також виявлення можливого випуску та реалізації неврахованої продукції.

Для цього вони перевіряють встановлений порядок реєстрації та якість виробничої документації, звертаючи увагу на виправлення первинних документів, зокрема кількість, якість та дату.

Вибірково звіряються первинні та накопичувальні документи про результати виробництва з первинними та накопичувальними документами про витрату сировини і матеріалів, нараховану заробітну плату працівників тощо.

Показники фактичного виробництва готової продукції підприємства порівнюють з оборотами за кредитом рахунку 23 «Виробництво» і за дебетом рахунку 26 «Готова продукція».

Перевіривши правильність відображення операцій з готовою продукцією, можна приступити до аналізу показників, що характеризують обсяг і структуру виробництва, якість продукції, виявити резерви зростання виробництва.

Методами економічного аналізу внутрішні аудиторі спочатку перевіряють обсяг і структуру готової продукції. Цей аналіз необхідно проводити в кілька етапів, включаючи вивчення динаміки валового і товарного виробництва в порівнянні з обсягом реалізації; а також аналіз структури продукції та впливу структурних змін на реалізацію виробничої програми, а також оцінка точки беззбитковості та запасу фінансової стійкості [20, с.69].

Аналіз темпів зростання виробництва продукції дозволяє внутрішньому аудитору виявити тенденції розвитку обсягів виробництва та реалізації продукції. Аналіз структури продукції та впливу структурних змін на економічні показники (витрати, рівень рентабельності, обсяг продукції) здійснюється внутрішнім аудитором за методом прямого обліку та середніх цін [20, с.69] . .

Наприкінці внутрішній аудитор розраховує резерви зростання обсягів виробництва. Їх можна розділити на такі три групи:

- Поліпшення використання праці – створення додаткових робочих місць, підвищення продуктивності праці, раціоналізація структури персоналу та підвищення його кваліфікації;

- Поліпшення використання засобів праці (основних засобів) – покращення структури основних засобів;

- Поліпшення використання предметів праці (сировини та матеріалів).

Сукупність методичних прийомів, засобів і способів змістовного вивчення стану об'єктів аудиту відповідно до поставлених цілей становить методика аудиту (див. табл. 1.3) [35, с.190].

Таблиця 1.3

Методичні прийоми отримання аудиторських доказів під час внутрішнього аудиту процесу виробництва готової продукції на підприємствах

Насправді	документальний	Оціночний	Автоматизований
Контроль інвентаризації, обмірів і зважування	Перерахунок і повторення процедур Відстеження підтвердження Монітор звірки. Логічне порівняння пов'язані документи Модель	Правова експертиза Експертна оцінка Аналітичні процедури Статистичні методи	Запити моделювання паралельної розмови Порівняння даних з різних файлів Програмні засоби аудиту

Джерело: складено автором за даними [35, С. 190].

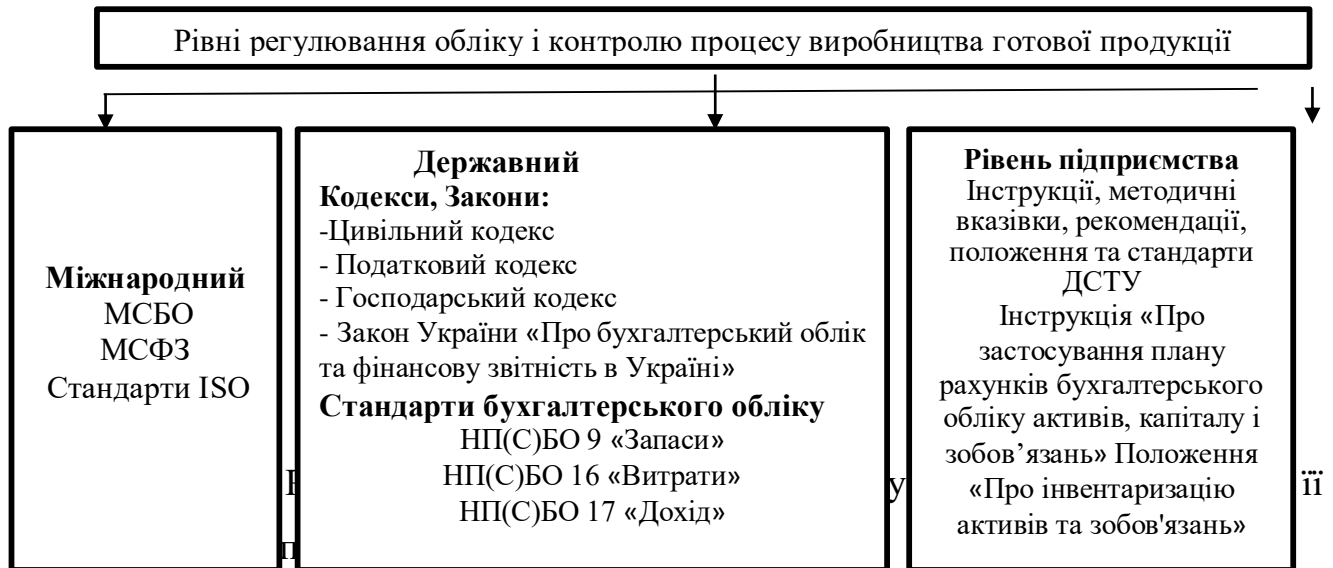
Тому внутрішній контроль на підприємстві виконує наглядову функцію та виявляє такі проблеми, як фізичне або моральне старіння основних виробничих потужностей, неефективність виробничих процесів, недостатня або недостатньо висока кваліфікація працівників, некомпетентність органів управління та невідповідність документації законодавству або нормативні вимоги.

1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку та контролю процесу виробництва готової продукції

Досягнення достовірності даних бухгалтерського обліку та задоволення

потреб користувачів у якісній і правдивій звітній інформації, особливо про готову продукцію, є основним питанням нормативного регулювання об'єктів бухгалтерського обліку.

Нормативна база за темами регулювання облік виробництва Продукти розподілені на площині (див. рис. 1.4) .

Джерело: складено автором за даними [22; 33; 41; 52; 53; 54; 55].

Організація правового забезпечення та державного регулювання бухгалтерського обліку та контролю здійснюється за допомогою нормативних актів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державного комітету статистики та ДПС, Національний банк України та інші державні органи [33; 41; 52; 53; 54; 55].

Державне регулювання обліку в Україні здійснюється з метою:

- створення єдині правила ведіння облік облік і складання фінансово зобов'язання звітувати , зобов'язання для всіх компанія та гарантія та захист користувач ;

- покращення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Сьогодні Закон України «Про бухгалтерський облік » . Облік і фінанси Звітність в Україні від 16 липня 1999 року № 996-XIV. Цей закон визначає Правові основи регулювання , організації , керівництва облік Облік і складання фінансово Звітність в Україні . Дія цього нормативно-правового акта поширюється на всі правовий Люди створили відповідно до закону Українб , незалежно від їх

організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно з законодавством [54].

Ставки податку визначаються Податковим кодексом України [54].

Господарський кодекс України визначає основні принципи ведення підприємницької діяльності в Україні та регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення. Діяльність між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання [22].

Інструкцією з проведення інвентаризації матеріальних цінностей, нематеріальних активів, матеріальних цінностей, грошових коштів, а також документів і розрахунків визначаються особи, відповідальні за проведення інвентаризації, умови проведення і періодичність проведення інвентаризації [57].

Розроблено Методичні рекомендації з планування, обліку та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств відповідно до законодавства України. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку щодо забезпечення єдиного складу та класифікації витрат, застосування методів їх планування та обліку, а також визначення собівартості продукції (робіт, послуг). в сільськогосподарських підприємствах різних організаційно-правових форм власності, в тому числі в їх дочірніх і дочірніх підприємствах.

Рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств розроблені відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку з метою забезпечення єдності в складі і класифікації витрат, застосування методики їх планування та обліку і визначення собівартості продукції (робіт, послуг) в сільськогосподарських підприємствах різних організаційно-правових форм і форм власності, включаючи їх допоміжні і підсобні підрозділи.

Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Ця Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків, бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних [55].

Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» регламентує порядок оцінки готової Продукції [33].

Отже, сьогодні нормативна регламентація готової продукції є досить поверхневою та не враховує в повній мірі галузеву специфіку. При цьому одні документи можуть підпорядковуватись іншим, а інформація у них може повторюватись або ж суперечити одна одній. У цьому й полягає основна проблема законодавчого регулювання обліку руху продукції.

Висновки до 1 розділу

1. Облік готової продукції є важливим інструментом організації ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства. Таким чином, правильно організований облік готової продукції дозволяє керівникам різних рівнів управління забезпечити фінансову рівновагу господарюючого суб'єкта.

2. Внутрішній контроль процесу виробництва готової продукції є складною операцією. Під час аудиту аудитор знайомиться з різноманітними даними про виробництво готової продукції. Виявлення галузевих особливостей процесу виробництва готової продукції збільшує складність перевірки. Для підвищення ефективності внутрішній аудит виробничого процесу повинен враховувати технологію переробки сировини в готову продукцію.

3. Готова продукція відноситься до складу акцій . Методична Середній Бухгалтерська підготовка облік та контрольна інформація про готову продукцію Продукти звичайно Н П(С)БО 9 « Запаси » , Н П(С)БО 16 « Витрати » та методично Рекомендація No2 з бухгалтерії облік поділитися

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства

Приватне підприємство «Оліяр» — підприємство з виробництва рафінованої соняшникової олії, найбільший виробник олії у Західній Україні. Офіс підприємства знаходиться у місті Львові, а виробничі потужності у селі Ставчани, Пустомитівського району, Львівської області. До складу виробничих потужностей входять: олійно екстракційний завод, завод рафінації і дезодорації, цех фасування. За потужністю виробництва компанія посідає 3-є місце в Україні серед виробників рафінованої соняшникової олії. Приватне підприємство «Оліяр» засноване у 2003 р. У 2005 р. було проведено реконструкцію виробничих потужностей із рафінування та дезодорації соняшникової олії та налагоджено вінтеризацію (виморожування), фільтрацію і подальше фасування олії, а також побудований цех фасування олії у ПЕТ-тару.

Олійна промисловість України займає першість у розвитку агропромислового комплексу України. Впродовж останніх років спостерігалось стабільне зростання інвестицій у виробництво олії. Урожай соняшнику та деяких інших олійних культур постійно зростає. Олійні культури мають найкращу маржу: якщо за підсумками 2016 р. рентабельність соняшника була на рівні 80%, то за підсумками 2021 р. рентабельність склала до 200%. Оскільки олійна галузь є експорто орієнтованою, то найбільш наочне уявлення про ринок дають показники експорту.

Сьогодні в Україні кожен четвертий долар від аграрного експорту та кожен десятий долар від експорту загалом припадає на надходження від експортного продажу рослинних олій. Для України характерним є не лише нарощування постачання олії на зовнішні ринки, а й суттєве збільшення частки експорту в загальному обсязі його виробництва

Наша країна є лідером у світовій торгівлі олією. Українську соняшникову олію можна знайти у 150 країнах світу і щороку до неї додаються дедалі нові

країни. Інтерес споживачів зростає не тільки до соняшникової олії з України, а й до соєвої та ріпакової. Україна має значний потенціал для подальшого збільшення виробництва олії, а значить і її експорту. Динаміка експорту відображає загальну ситуацію з експансії на зовнішні ринки української соняшникової олії. За даними асоціації «Укроліяпром», з 2000 р. експорт соняшникової олії зріс у 12,5 разів з 550 тис. т до більш ніж 6,9 млн т у 2020 р., експорт ріпакової олії зріс у 40 разів, соєвої олії – у 300 разів. Рекордними для виробництва і експорту соняшникової і соєвої олії був 2020 р. 24 Обмеження, які викликала пандемія у 2020 р., негативно вплинули на експорт цих товарів у 2021 р.: так експорт соняшникової олії зменшився на 15%, соєвої олії – на 20%. Зростання потенціалу експорту рослинних олій підтверджує показник частки експорту олій у валовому зборі олійних культур, який впродовж останніх 20 років збільшився майже в 2., рази (із 15,5% у 2000 р. до 34,5% у 2020 р.)

Компанія « Оліяр» була заснована в 2012 році. Будівництво нового нафтодобувного комплексу в селі Ставчани , що був відкрито у вересні 2013 року. Саме в цей період , компанія починає оброблення насіння ріпаку , а з листопада 2013 р., здійснюється переробка сої. У 2017 р. компанія контролювала 3% світового експорту олії, а у 2022 р. здійснила експорт до 52 країн світу. У 2022 р. потужність з виробництва олії рафінованої дезодорованої збільшена на 450 т/добу. Завод рафінації та дезодорації Приватного підприємства «Оліяр» виготовляє рафіновані рослинні олії, які реалізуються як в фасованому вигляді, так і наливом. Місткість елеватора 163000 м³ . На території нового заводу працює елеватор для зберігання насіння олійних культур ємністю 43000 м³. Компанія Також володіє великим елеваторним комплексом ємністю 120000 м³ з виходом на залізницю в Пустомитах за 7 км від головного заводу. Приватне підприємство «Оліяр» єдина Компанія в Україні вперше розпочато й успішно завершила рафінування ріпакової олії, постачаючи цей продукт в низку європейських 32 країн. .

Основним видом діяльності Приватного підприємства «Оліяр» є виробництво рафінованої і нерафінованої соняшникової олії та нерафінованої

ріпакової олії. Ці види продукції є предметом конкуренції на ринку олійно-жирової промисловості України та експорту закордон. За формою конкуренція на олійному ринку є предметною, оскільки підприємства змагаються між собою за споживачів, які задовольняють одну і ту ж потребу в олії.

За рівнями конкуренція відбувається на національному ринку, де присутні різні виробники олії, які конкурують між собою, і на міжнародному ринку, де представлені найбільші виробники рафінованої соняшnikової і нерафінованої ріпакової олії в Україні та здійснюють експорт своєї продукції в країни Європейського союзу, Азії, США. За ступенем конкуренції і кількістю фірм-виробників соняшnikової і ріпакової олії ринок олії є олігополістичним, оскільки майже 80% ринку 39 розподілено між 10 потужними фірмами, а решта 20% – між невеликими національними виробниками.

Не можна не згадати і про те, що ситуація на українському ринку соняшnikової олії не така ідеальна, як це може здатися. Збільшення цін на сировину спровокувало безпрецедентне зростання цін на соняшnikову олію. Причому такий стрибок цін відбувся на тлі зростання світового виробництва інших олійних культур і на тлі падіння попиту на олію через карантин і наслідки пандемії. Така ринкова ситуація – «мильна бульбашка», яка рано чи пізно повинна була лопнути. І вона лопнула: споживачі просто переключилися на дешевші рослинні олії: пальмову і соєву. Деякі країни навіть вважали за краще відкрити довготривалі запаси рослинних олій, щоб не виходити на ринок в пік дуже високих цін.

На території України на початок 2022 р. працювало близько 70 заводів із переробки соняшника, базова потужність яких становила 1753800 тонн на місяць або 58 тис. тонн на добу. З початком війни в регіонах із активними бойовими діями близько 34 потужності зупинили своє виробництво. Так, олійно-екстракційні заводи в Миколаївській, Запорізькій та Донецькій області припинили свою роботу на невизначений термін. Загалом підприємства в регіонах активних бойових дій виробляли 29,3 тис. т продукції за добу. Попри активні бойові дії в окремих регіонах України, потужностей для виробництва олії вистачає. Виробники вже

зараз при переробці соняшнику орієнтуються на логістику – можливість збуту продукції. Зважаючи на ситуацію у країні, визначити, які заводи відновлять свою роботу після закінчення війни, неможливо. Потреба в олії та її продажу зростає, тому підприємства, які займаються фасуванням продукції, відновили свою роботу в регіонах без активних бойових дій. Олія у березні є майже в усіх торгових точках, які працюють, і розміщена на полицях за цінами, які майже не відрізняються від довоєнних.

На ринку виробництва продукції, а саме соняшникової рафінованої олії в Україні основними конкурентами Приватного підприємства «Оліяр» є ПрАТ «Дніпропетровський олійноекстракційний завод», ТОВ «Дельта Вілмар Україна», ПрАТ «Полтавський олійно-екстракційний завод» (див. рис. 2.1).

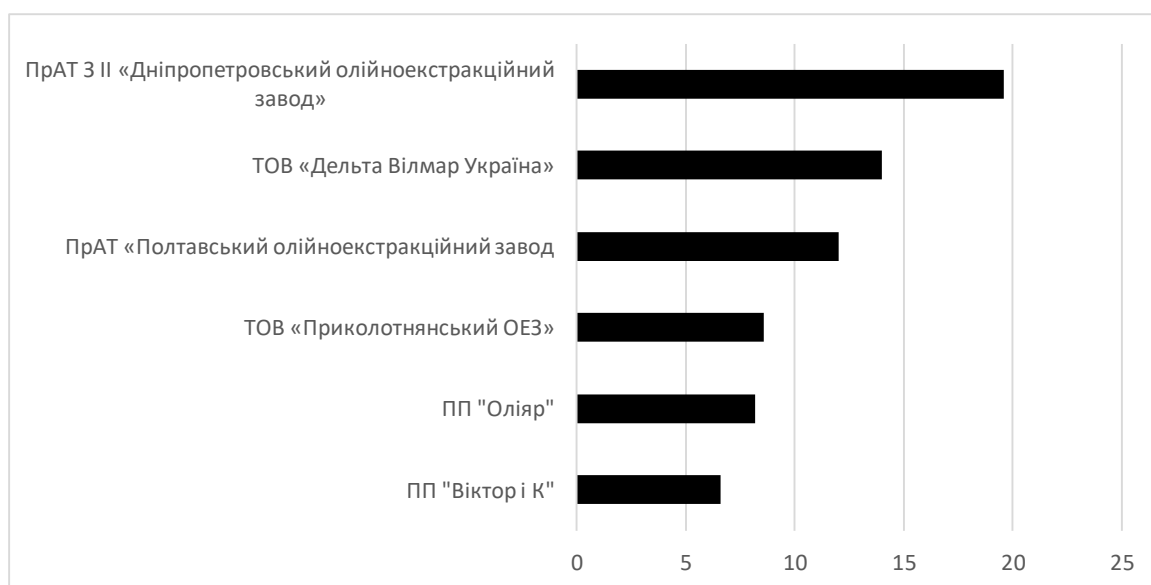

Рис. 2.1 . ТОП 10 виробників Соняшник вишуканий Нафта в Україні в 2021 році

Джерело: складено автором за даними Оліяр П.П.

Частка Приватного підприємства «Оліяр» у виробництві соняшникової рафінованої олії на внутрішньому ринку становить 8,2%, ріпакової олії – 27,7%, що займає 6 і 2 місце в рейтингу ТОП-10 і ТОП-5.

На ринку виробництва ріпакової олії в Україні основними конкурентами Приватного підприємства «Оліяр» є ТОВ «Алсідес Блек Сі», ТОВ «Дельта Вілмар Україна», ПАТ «Вінницький масложировий комбінат» та ТОВ «Олійноекстракційний завод «Градоля» (див. рис. 1.2).

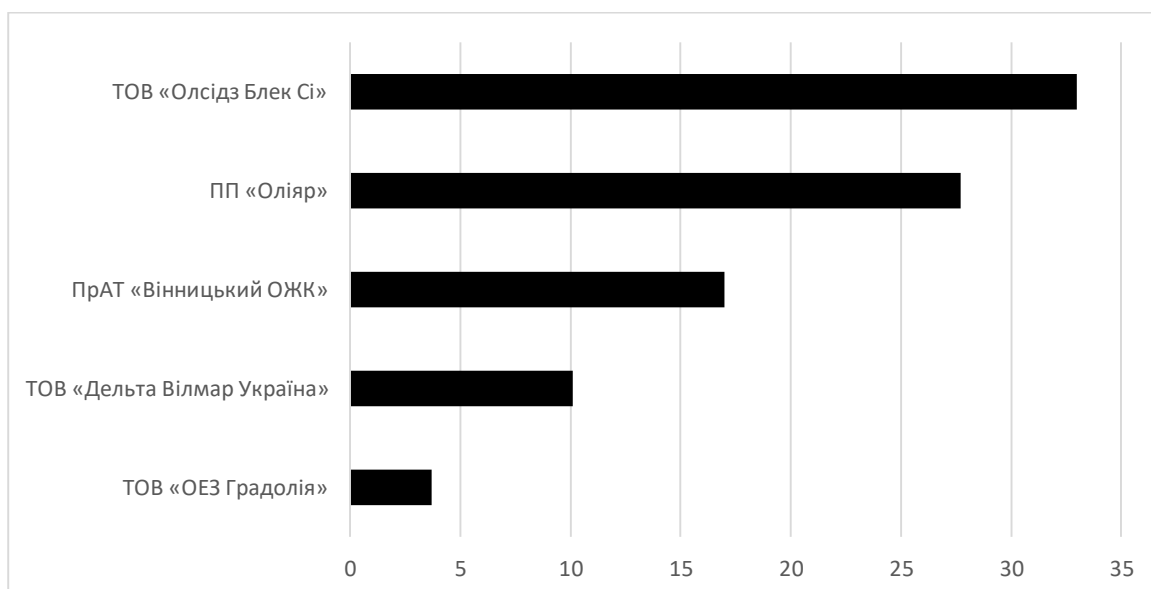

Рис. 2.2 . ТОП 5 найбільших Виробник згвалтування Нафта в Україні в 2021 році

Джерело: складено автором за даними Оліяр П.П.

Потужність виробництва Приватного підприємства «Оліяр» ріпакової олії дозволяють нам обслуговувати значні сегменти внутрішнього та зовнішнього ринків цієї продукції.

Проаналізуємо основні техніко-економічні показники Приватного Підприємства «Оліяр» (див. табл. 2.1) з використанням річної фінансової звітності компанії (Додаток А).

Отже, ви можемо зробити Висновок за табличними даними. 2.1 Що чистий Прибуток у 2022 році порівняно з 2021 роком збільшився на 231 921 . Продуктивність Робота збільшиться у 2022 році . і становить 16418,03. Середина року посадовий оклад у 2021 році становив 147,65 у 2022 році . - 142,56. Валовий Прибуток зріс на 1 393 899 у 2022 році .

Таблиця 2.1

**Динаміка техніко - економічних мрій Індикатор для діяльність погоня
Приватного підприємства «Оліяр» за 2020, 2021, 2022 роки.**

Найменування показника	Роки			абсолют., ±
	2020	2021	2022	
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	4792654	6603601	9686638	4893984
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	1522569	1722830	1742513	219944
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	1491289	1491289	1491289	0
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	568	584	590	22
Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн.	84075	86228	84 110	35
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	4048252	5219698	6908836	2860584
Адміністративні витрати, тис. грн.	67659	67232	107421	39762
Витрати на збут, тис. грн.	241 226	258381	787558	546 332
Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції, тис. грн.	4385553	5568373	7808919	-3423366
Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	74440	1383903	2777802	2703362
Прибуток (збиток) від операційної діяльності, тис. грн.	205842	1038459	2222093	2016251
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	1975589	255829	487750	-1487839

Джерело: розраховано автором за даними Оліяр П.П.

Витрати на збут та адміністративні витрати також зросли у 2022 році. Чистий дохід від реалізації товарів і послуг зріс на 46,7%, що свідчить про високу конкурентоспроможність у динамічному середовищі. Сума чистого прибутку Підприємство позитивно (487750 тис. грн. у 2022 році) що може вказувати на продуману бізнес-модель. Хоча для кращого розуміння здатності менеджменту досягати поставлених цілей слід розглянути показники рентабельності. Отже, в цілому всі техніко-економічні показники свідчать про стабільний фінансовий стан підприємства.

Основним видом діяльності компанії є виробництво олії соняшникової рафінованої та нерафінованої, олії соєвої та ріпакової нерафінованої, олії соняшникової фасованої. Приватне підприємство «Оліяр» дуже популярне в Україні як виробник соняшникової олії під брендами: «Майола», «Оліяр», «Родинна» та «Соняшна».

Структура виробництва база різноманітність Продукти (див. рис. 2.3)

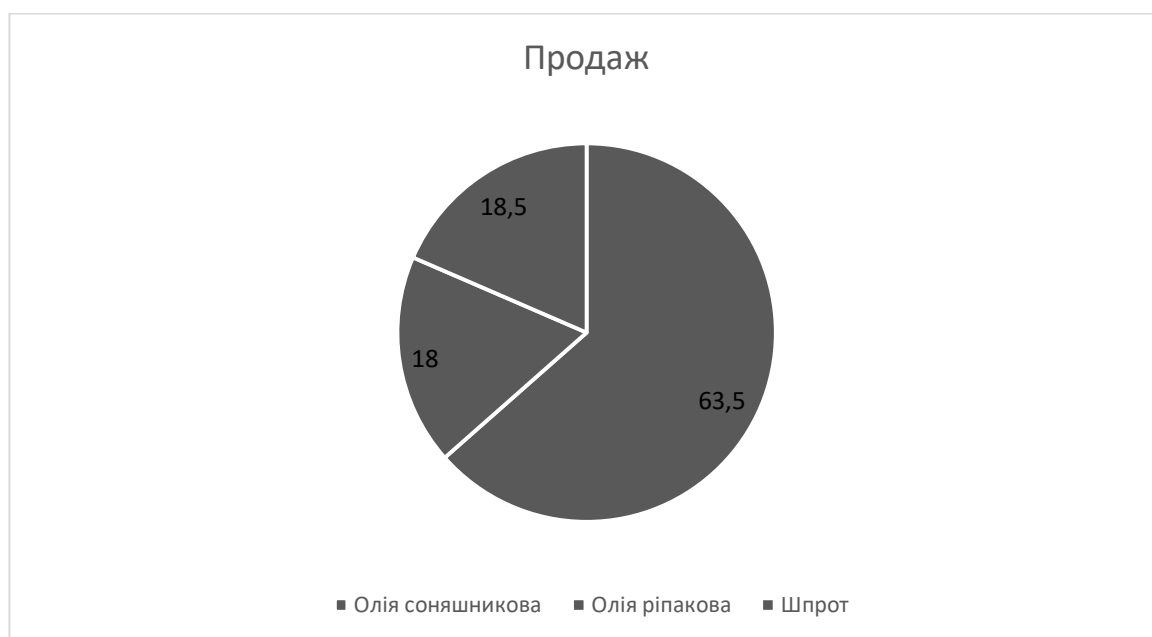

Рис. 2.3 . Структура виробництва Приватного підприємства « Оліяр »
Джерело: складено автором за даними Оліяр П.П.

Приватне підприємство «Оліяр» за 2022 рік включає олію соняшкову, олію ріпакову та продукти переробки – соняшковий, ріпаковий та соєвий шрот. Найбільша частка у виробництві припадає на олію соняшкову – 63,5%, 18% – на ріпакову олію та 18,5% – на різні види шротів.

Для постачання продукції автотранспортом підприємство використовує власний автопарк. В групу Приватного підприємства «Оліяр» входить транспортна компанія «ТрансСервіс-1» – лідер транспортних перевезень по Україні та в міжнародному сполученні. На сьогодні автопарк складає понад 600 автомашин, серед яких новітні спеціалізовані автоцистерни, тентові напівпричепи та самоскиди провідних європейських виробників.

Найбільші напрямки реалізації продукції підприємства є країни Європи та внутрішній ринок України (див. рис. 2.4).

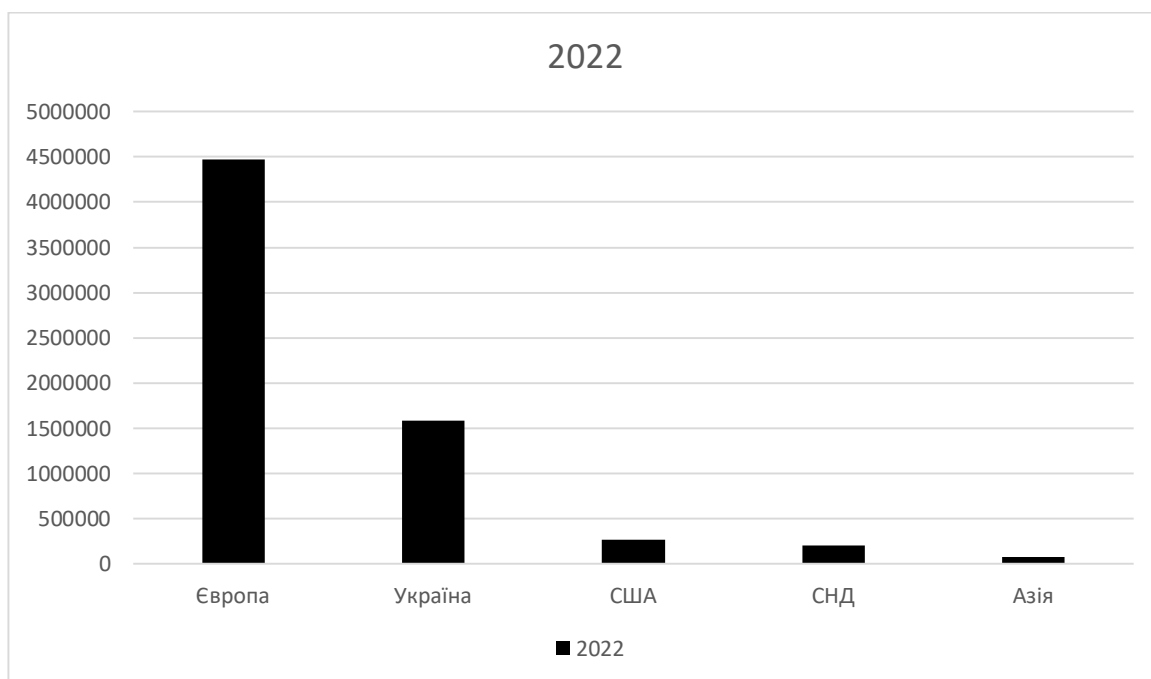

Рис. 2.4 . Напрямок доходів Приватного підприємства «Оліяр» за 2022 рік за основними географічними сегментами

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Отримані доходи за 2022 рік найбільша частка належить європейцям Ринок – 67,7%, на український сегмент припадає 24% від загального обсягу продажів, решта продажів припадає на США – 4,1%, країни СНД – 3% та Азію – 1,2%.

Проаналізуємо основні фінансові показники компанії ПП «Оліяр» (див. табл. 2.2) на основі фінансової звітності компанії (додаток А).

Таблиця 2.2

Динаміка показників фінансового становища компанії

Приватного Підприємства «Оліяр» за 2020, 2021, 2022 роки

Показник	Нормативне значення	Роки		
		2020	2021	2022
Коефіцієнт покриття	> 1	1,12	1,121	1,783
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,6 - 0,8	1,3	1,950	3,010
Чистий обіговий капітал, тис. грн.	> 0 збільшення	283 413	459652	2535986
Коефіцієнт фінансової автономії (фінансової незалежності)	> 0,5	0,612	0,342	0,435
Коефіцієнт фінансової стабільності (фінансування)	0,6-1,5	1,051	0,520	0,769

Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0,1 збільшення	0,	0,011	0,301
Коефіцієнт оборотності активів	збільшення	X	X	1,89
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	збільшення	X	X	16,7
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	збільшення	X	X	8,6
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	збільшення	X	X	41,8
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	збільшення	X	X	21,5
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	збільшення	X	X	2,08
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	збільшення	X	X	2,95
Рентабельність активів, %	збільшення	X	X	15,93
Рентабельність власного капіталу, %	збільшення	X	X	11,46
Рентабельність діяльності, %	збільшення	X	X	3,87
Рентабельність продукції, %	збільшення	X	X	4,9

Джерело: розраховано автором за даними Оліяр П.П.

Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) показує наявність у підприємства достатніх ресурсів, які можуть бути використані для погашення своїх короткострокових зобов'язань. Коефіцієнт покриття підприємства значно перевищує 1,7, тому можна сказати, що структура балансу є задовільною, підприємство є платоспроможним, тобто підприємство має достатньо ресурсів для погашення поточних зобов'язань, а на 1 грн. короткострокових зобов'язань у 2022 р. припадає 17,83 грн. активів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності відображає здатність підприємства розраховуватися за свої поточні зобов'язання за умови своєчасного розрахунку з дебіторами. Коефіцієнт швидкої ліквідності – цей показник перевищує нормативне значення.

У 2022 році цей показник зріс на 1,06, тобто зменшилися ліквідні оборотні кошти компанії – грошові кошти та їх еквіваленти, фінансові активи та кредиторська заборгованість.

Коефіцієнт абсолютно ліквідності вказує, що частина боргів Приватного підприємства «Оліяр» може бути сплачена відразу. Коефіцієнт абсолютної ліквідності – цей показник у 2022 р. збільшився на 0,096, що свідчить про малу довгострокову дебіторську заборгованість, яка сформувалася під час роботи підприємства у цей період.

Чистий оборотний капітал - його наявність та величина свідчать про спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність. Підприємство вчасно розраховується за своїми поточними зобов'язаннями та має достатню фінансову стійкість, оскільки в цьому випадку певна частина необоротних активів фінансується за рахунок поточних зобов'язань. Позитивним є збільшення рівня прибутку підприємства на 2076334 тис. грн. за 2022 р.

Коефіцієнт платоспроможності (автономії) показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність. Фінансова автономія від зовнішніх джерел є низькою, показник за цей період не перевищує нормативне значення (норматив $> 0,5$), тобто підприємство не є майже 100%-во фінансово автономним, незалежним від зовнішнього фінансування у цей період. Але за досліджуваний період цей показник збільшився на 0,092 в цілому.

Коефіцієнт фінансування характеризує залежність підприємства від залучених засобів. коефіцієнт фінансування має тенденцію постійного зростання (на 0,249 у 2022 році), тобто надходження позичково капіталу були незначними, а частка власного капіталу є незмінною. Коефіцієнт фінансової стабільності показує забезпеченість підприємства власними оборотними засобами. Як і попередні показники, коефіцієнт має високий рівень та має тенденцію збільшення, тобто підприємство у повній мірі забезпечено власними оборотними засобами. Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, тобто вкладена в оборотні засоби, а яка - капіталізована. Цей показник в 2022 р. збільшився, тобто збільшилась частина власного капіталу, яка використовується для фінансування поточної діяльності, тобто вкладена в оборотні засоби.

Коефіцієнт оборотності активів характеризує ефективність використання підприємством усіх наявних ресурсів, незалежно від джерел їхнього залучення. Коефіцієнт оборотності активів має тенденцію збільшення і становить 1,93 в 2022 р. – це не сприятлива умова для переведення активів підприємства у ліквідні кошти. Коефіцієнт оборотності дебіторської показує швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємством. Цей показник знизився на 0,01. Зменшення значення коефіцієнта – це негативна тенденція і свідчить про те, що ПП «Оліяр» не так швидко отримує кошти від своїх боржників. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємству. В 2022 р. він становить 13,6 і має тенденцію до зниження, але є достатньо високим. Тобто підприємство менше ніж за місяць сплачує усі рахунки постачальників.

Строк погашення дебіторської та кредиторської заборгованостей показує середній період погашення дебіторської або кредиторської заборгованостей підприємства. Строк погашення дебіторської заборгованості значно більший ніж строк погашення кредиторської заборгованості, тобто підприємство не встигає отримати оплату від дебіторів та сплатити свої кредиторські зобов'язання.

Строк погашення кредиторської заборгованості у 2022 р. становить 26,4 і він збільшився, тобто підприємство затримує сплату кредиторських зобов'язань.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів характеризує швидкість реалізації товарно-матеріальних запасів підприємства. Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів перевищує 1, що свідчить про швидку реалізацію товарно-матеріальних запасів підприємства. Коефіцієнт оборотності власного капіталу показує ефективність використання власного капіталу підприємства. Коефіцієнт оборотності власного капіталу зменшився за 2022 рр. на 0,27, проте є дуже високим – підприємство використовує власний капітал дуже ефективно.

Коефіцієнт рентабельності активів характеризує ефективність використання активів підприємства. Прибуток отриманий на одиницю активів підприємства за 2022 рр. становить 5,88. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу характеризує ефективність вкладення коштів до даного підприємства. Прибуток, отриманий підприємством з кожної гривні власного капіталу у 2022 р. становить 13,53. Коефіцієнт рентабельності діяльності характеризує ефективність господарської діяльності підприємства. Коефіцієнт рентабельності діяльності збільшився у 2022 р. Збільшення цього показника свідчить про зростання ефективності використання господарської діяльності підприємства. Це – позитивна тенденція.

Коефіцієнт рентабельності продукції характеризує прибутковість господарської діяльності підприємства від основної діяльності. коефіцієнт рентабельності продукції за 2022 р. зріс на 2,16, тобто підприємство контролює витрати на виробництво і реалізацію продукції, і отримує при цьому достатній чистий прибуток. Нормативного значення для коефіцієнтів рентабельності не існує, але є загальне правило, чим вище значення коефіцієнту, тим краще. Збільшення коефіцієнту протягом звітного періоду свідчить про покращання результатів діяльності підприємства Приватного підприємства «Оліяр».

Організаційна структура бухгалтерського обліку Приватного підприємства «Оліяр» наведено на рис.2.5

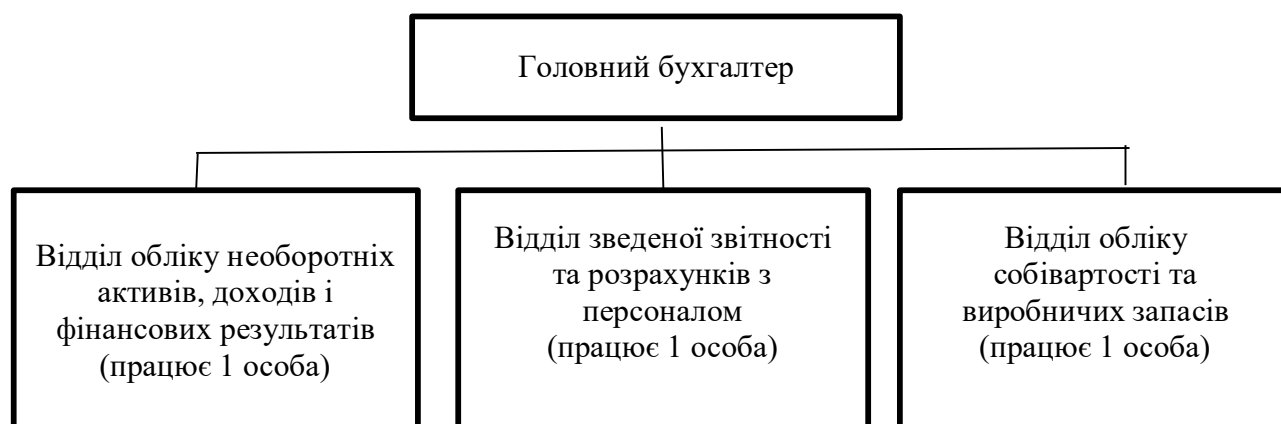

Рис. 2.5. Організаційна структура управління бухгалтерії ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Діяльність бухгалтерії ПП «Оліяр» регламентується Положенням про бухгалтерську службу. Облік на Приватном підприємстві «Оліяр» ведеться автоматизовано за допомогою програми 1.c бухгалтерія 8.0. Ведення бухгалтерського обліку на Приватного підприємства «Оліяр» покладено на головного бухгалтера підприємства, який підпорядковується безпосередньо директору підприємства.

Головний бухгалтер Приватного підприємства «Оліяр» веде системний облік: наявності і руху власного майна, сировинних ресурсів; господарських операцій всіх видів діяльності, розрахунків з постачальниками за товари і послуги, з покупцями за реалізовані товари, виконані роботи; складає всі види періодичної звітності з захистом її у відповідних інстанціях і вирішує інші питання за вказівками керівництва та запитамі структурних підрозділів.

Головний бухгалтер підписує з керівником підприємства документи, які є підставою для приймання і видачі матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахункових, кредитних і фінансових зобов'язань. Діяльність головного бухгалтера регламентується Посадовою інструкцією головного бухгалтера.

Завданням відділу зведеної звітності та розрахунків з персоналом на ПП «Оліяр» є:

- забезпечення повного обліку грошових коштів, що надходять в касу підприємства, а також відображення в бухгалтерському обліку операцій, пов'язаних з їх рухом (журнал № 1 і відомість до цього журналу 1.1.);
- забезпечення повного обліку розрахунків з підзвітними особами (журнал № 3 і відомість до цього журналу 3.2);
- здійснення правильного документального оформлення звітних облікових документів;
- для реалізації основного завдання виконуються такі функції: облік коштів, розрахунків та інших активів; облік поточних зобов'язань; облік витрат діяльності; складання і подання інформації для фінансової, податкової і статистичної звітності.

Діяльність регламентується Посадовою інструкцією бухгалтера відділу зведеної звітності та розрахунків з персоналом.

Основним завданням відділу необоротних активів, обліку доходів і фінансових результатів на ПП «Оліяр» є:

- забезпечення правильного та достовірного обліку за виданими авансами, обліку з капітального будівництва (рах.151), обліку розрахунків за виконані роботи і надані послуги по капітальних інвестиціях з вітчизняними та іноземними постачальниками та підрядниками, обліку розрахунків з покупцями та замовниками за реалізацію наданих послуг та одержаних.;

- надавати достовірну інформацію для складання бухгалтерської та податкової звітності.

Для реалізації основного завдання виконуються такі функції: облік необоротних активів; облік основних засобів, облік коштів, розрахунків та інших активів; облік поточних зобов'язань; облік витрат діяльності; Складання і подання інформації для фінансової, податкової і статистичної звітності.

Діяльність регламентується Посадовою інструкцією бухгалтера відділу необоротних активів, обліку доходів і фінансових результатів .

Основним завданням відділу обліку собівартості та виробничих запасів на ПП «Оліяр» є:

- виконувати роботу з ведення бухгалтерського обліку відповідно до вимог чинного законодавства в частині, що стосується обліку належать організації матеріалів, оприбуткування матеріалів, розрахунку фактичної собівартості матеріалів і ін.;

- здійснювати прийом і контроль первинної документації на даній ділянці бухгалтерського обліку і підготовляти їх до рахункової обробки;

- відображати на рахунках бухгалтерського обліку операції з обліку виробничих запасів;

- складати звітні калькуляції за фактичною собівартістю виробничих запасів, з урахуванням всіх витрат;

- проводити нарахування податків, що виникають на даній ділянці.

Для реалізації основного завдання виконуються такі функції: Облік виробничих запасів; Облік коштів, розрахунків та інших активів; Облік поточних зобов'язань; Облік витрат діяльності; Складання і подання інформації для фінансової, податкової і статистичної звітності.

Діяльність регламентується Посадовою інструкцією бухгалтера відділу обліку собівартості та виробничих запасів .

Облікова політика на підприємстві ПП «Оліяр» розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С) БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», Методичних рекомендацій до облікової політики підприємства та ін.

Цей внутрішній нормативний документ Облікова політика на підприємстві ПП «Оліяр» акцентує вагу на таких аспектах:

1) в обліковій політиці підприємства чітко ідентифіковано осіб, які відповідальні за організацію облікового процесу готової продукції, визначити їхні права та обов'язки, конкретизувати особливості організації процесу здійснення облікових процедур;

2) в обліковій політиці обов'язково визначено перелік номенклатури готової продукції;

3) облікова політика розкриває питання щодо оцінки готової продукції з урахуванням вимог П(С)БО 9 «Запаси» та методики калькулювання собівартості готової продукції, яка базується на нормах П(С)БО 16 «Витрати»;

4) технічний складник облікової політики деталізує процес організації первинного, аналітичного, синтетичного обліку готової продукції, відображати графік документообігу та характеризувати інформаційну систему, яка застосовується на підприємстві.

Формування облікової політики є одним з найважливіших і принципових етапів розробки складання документа про облікову політику підприємства ПП «Оліяр». Згідно з чинним бухгалтерським законодавством підприємство самостійно визначає свою облікову політику, зміст якої залежить від специфіки

його діяльності. Тому, формуючи облікову політику на підприємстві ПП «Оліяр», слід враховувати фактори, які на неї впливають:

- форма власності та організаційно-правовий статус підприємства (державне, приватне, акціонерне товариство тощо);

- галузева приналежність та вид економічної діяльності, що зумовлюють особливості та умови облікової роботи (промисловість, будівництво, торгівля, сільське господарство тощо);

- поточні і довгострокові цілі підприємництва, стратегія фінансово-господарського розвитку (залучення додаткових фінансових ресурсів, зміцнення конкурентних позицій на ринку, здійснення інвестиційних програм, підвищення котирувань акцій);

- особливості діяльності, а саме виробничої (технологічна структура, споживані ресурси), комерційної (організація постачання і збуту, системи і форми розрахунків, взаємовідносини з покупцями), фінансової (взаємини з банками, іншими фінансовими інститутами, податковою системою), управлінської (структура, матеріально-технічне забезпечення обліково-аналітичної роботи підприємства, система інформаційного забезпечення, рівень забезпеченості кваліфікованими обліковими працівниками, умови організації та стимулювання праці, відповідальності);

- конкретна господарська ситуація.

У процесі визначення об'єктів та елементів облікової політики необхідно чітко розмежувати, що об'єктом облікової політики підприємства ПП «Оліяр» є об'єкт обліку, щодо якого нормативно-правовими документами передбачено альтернативні варіанти обліку.

Отже, проведене узагальнення дає можливість зробити висновок, що елементи облікової політики щодо запасів, які визначаються самим підприємством самостійно та з використанням при цьому виключно професійного судження, також підлягають обов'язковому розкриттю згідно з національними та міжнародними стандартами на підприємстві ПП «Оліяр»

Облікова політика на ПП «Оліяр» регулюється Наказом «Про організацію бухгалтерського обліку та облікової політики підприємства». Правильність обліку та контроль за його веденням на підприємстві ПП «Оліяр» забезпечується наказом про облікову політику, який в обов'язковому порядку містить розділ про запаси (див. рис. 2.6)

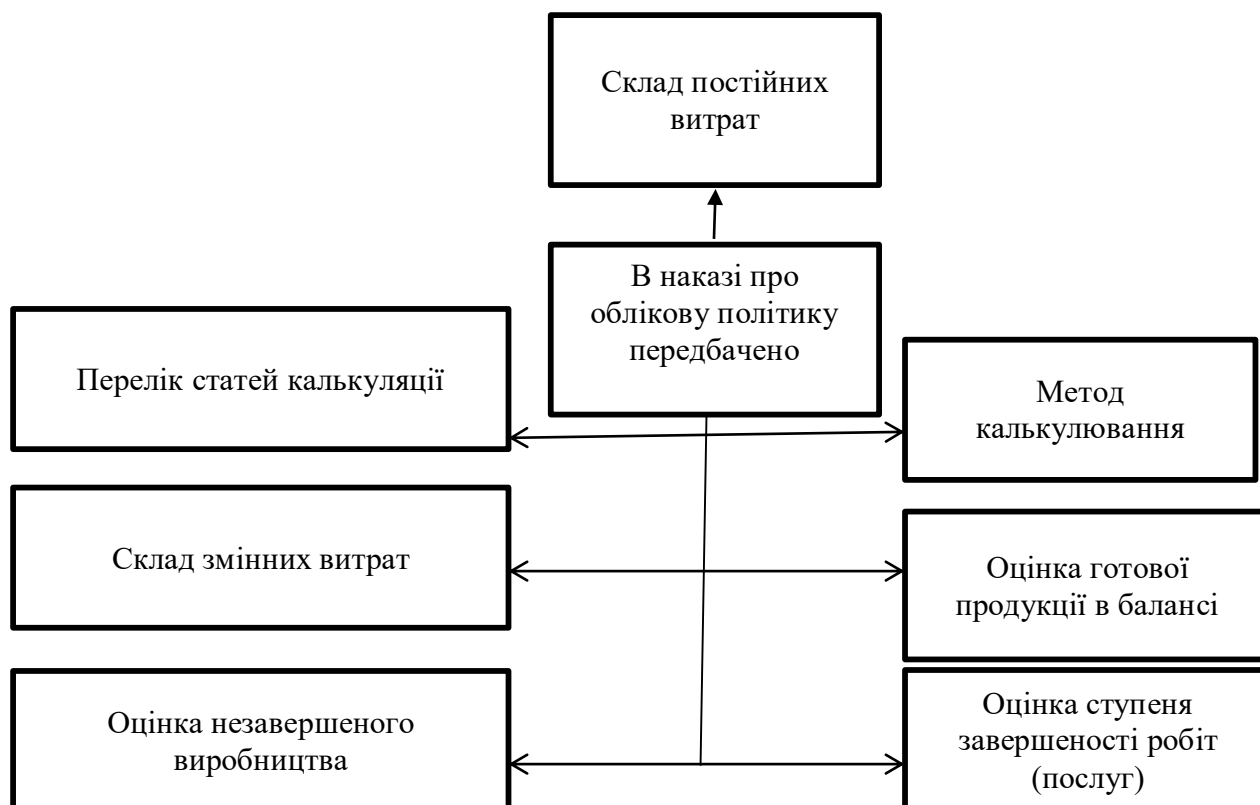

Рис. 2.6. Основні положення з обліку готової продукції, що наводяться в наказі про облікову політику ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Отже, в обліковій політиці підприємства ПП «Оліяр» відображені всі принципові питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві, зокрема, обліку готової продукції на підприємстві.

2.2. Аналіз організації обліку та контролю процесу виробництва готової продукції досліджуваного підприємства на сучасному етапі

До основних завдань аудиту обліку готової продукції на ПП «Оліяр» входять :

- перевірка правильності та сучасності бухгалтерської наявності та руху

готової продукції на складах;

- контроль за виконанням програм за обсягом виробництва, асортиментом та якістю виробленої продукції та зобов'язань перед замовниками з постачання продукції;

- контроль за збереженням готової продукції та дотриманням встановлених нормативів та їх використання;

- перевірка правильності бухгалтерського обліку реалізації продукції та проведення оплати за реалізовану продукцію.

Для обґрунтування вибірки визначення обсягу аудиторської перевірки обліку готової продукції вирішальне значення має оцінка стану системи внутрішнього контролю, мета якої – запобігання виникненню помилок у процесі ведення бухгалтерського обліку по даній ділянці обліку та складання звітності. Система внутрішнього контролю включає систему бухгалтерського обліку, засоби (методи) контролю та загальну характеристику контрольного середовища.

Етапи перевірки на ПП «Оліяр» наведено на рис. 2.7.

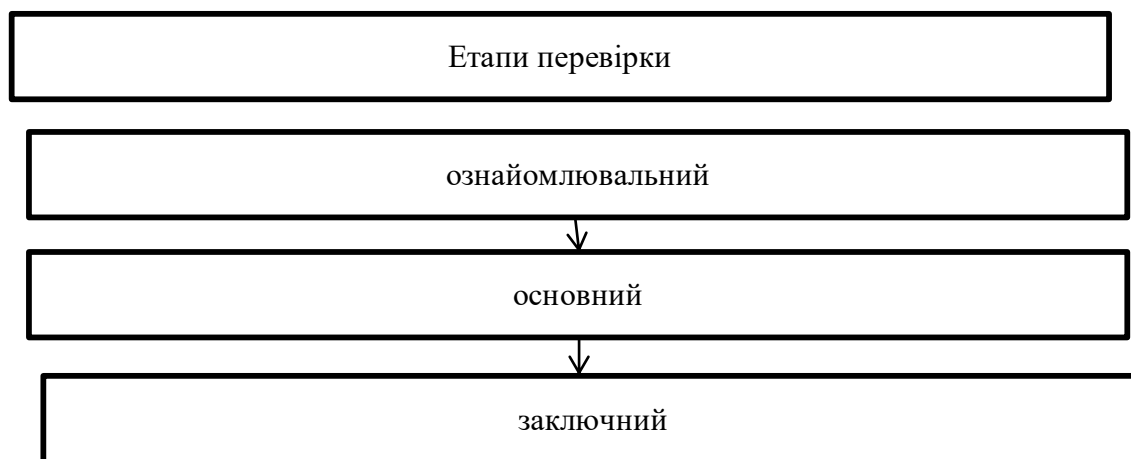

Рис.2.7. Етапи проведення перевірки на ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Однією із складових процедур оцінки системи внутрішнього контролю обліку готової продукції на ПП «Оліяр» є анкета, питання якої орієнтовані на конкретні засоби внутрішнього контролю, що відповідає за певний елемент, рахунок чи процес (див. табл.2.3).

Таблиця 2.3

Інформація про стан системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю виробництва готової продукції на ПП «Оліяр»

Напрями та питання тестування	Відповіді	
	Так	Ні
1	2	3
1. Використовується в робочому плані рахунків рахунок 23 «Виробництво»	+	
2. Облік готової продукції ведеться за плановою собівартістю		+
3. Облік готової продукції ведеться за фактичною собівартістю	+	
4. Чи перевіряється відповідність даних первинного, аналітичного та синтетичного обліку готової продукції?	+	
5. Чи є єдина облікова політика щодо реалізації		+
6. Чи перевіряються записи аналітичного та синтетичного обліку готової продукції та чи затверджуються відповідальним бухгалтером?	+	
7. Проводиться інвентаризація готової продукції на складі?	+	
8. Чи виявляються розбіжності між даними звітів про готову продукцію та звітів про оприбутковану складі	+	

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Отже, можна дійти висновку, що на ПП «Оліяр», забезпечені належні умови зберігання готової продукції. Також за даними тесту можна сказати, що організація системи бухгалтерського обліку операцій з готової продукції загалом відповідає вимогам оперативності та достовірності. На підприємстві немає структурного підрозділу, відповідального за внутрішній контроль, що ускладнює подальшу перевірку. Проте загалом організація бухгалтерського обліку досить висока і надійність системи внутрішнього контролю на підприємстві оцінена як середня.

2.3. Аудит контролю процесу виробництва готової продукції

Функціонування виробничого процесу підприємства ПП «Оліяр» ґрунтується на використанні певних ресурсів, як основні з яких можна назвати такі: кадрові; матеріальні; технічні; фінансові та інші.

Схематично структурні складові процесу «Виробництво готової продукції» на ПП «Оліяр» представлені на рис. 2.8.

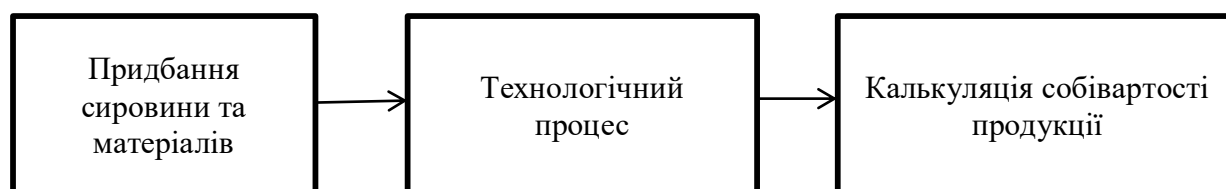

Рис. 2.8. Структурні складові процесу «Виробництво готової продукції» на ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Виходом процесу «Виробництво» є продукція, реалізація якої приносить підприємству прибуток.

З метою детального аналізу процесу «Виробництво готової продукції» на ПП «Оліяр» розглянемо його структурні під процеси.

Під процес 1. Придбання сировини та матеріалів.

У межах цього процесу формуються матеріальні витрати підприємства . Матеріальні витрати - сировина та основні матеріали, комплектуючі вироби, транспортно-заготівельні та інші витрати, необхідні в даному випадку виключно для основного виробництва .

У сучасних ринкових умовах підприємства прагнуть до скорочення матеріальних витрат, що часто призводить до зниження якісних характеристик продукції. У зв'язку з цим важливо не скорочувати витрати, а саме оптимізувати. Для вирішення поставленої задачі на ПП «Оліяр» використовуються такі способи:

- укладання договору на постачання безпосередньо з підприємством - виробником, виключаючи роботу з посередниками;
- укладання договору велику партію матеріалів;
- самостійне виробництво деяких матеріалів (якщо можливо) та інші способи оптимізації.

Під процес 2. Технологічний процес. Технологічний процес – це частина виробничого процесу, що містить цілеспрямовані дії щодо зміни та/або визначення стану предмета праці. Для організації технологічного процесу необхідне використання сукупності засобів виробництва – технологічного обладнання.

Під процес 3. Калькуляція собівартості продукції. Калькулювання собівартості продукції - процес обчислення собівартості продукції (одиниці продукції, частини продукту, групи продуктів) різного ступеня готовності.

Калькулювання собівартості продукції на ПП «Оліяр» ґрунтується на наступних принципах (див. рис. 2.9).

	Принципи організації обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції
	1.Незмінність прийнятої методології обліку витрат та калькулювання собівартості протягом року
	2. Повнота відображення в обліку всіх господарських операцій та документальне підтвердження вироблених витрат належним чином оформленими документами
	3.Правильне віднесення доходів та витрат до звітних періодів
	4.Розмежування в обліку поточних витрат капітальних вкладень
	5.Можливість підтвердити виробничу спрямованість витрат, та належність їх до діяльності самого підприємства
	6. Угруповання та відображення витратно структурним підрозділам, видам продукції, елементам та статтям витрат
	7.Регламентация складу собівартості продукції

Рис. 2.9. Принципи калькулювання собівартості продукції на ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

У системі управлінського обліку на Приватного підприємства «Оліяр» виділяють планову, кошторисну, нормативну та звітну (фактичну) собівартість: планова собівартість визначається з використанням прогресивних норм витрати і встановлюється на плановий період. Нормативна собівартість розраховується на основі встановлених в організації норм витрати. Звітне (фактичне) калькулювання спирається на дані бухгалтерського обліку про фактично понесені витрати за період. Воно відображає фактичну собівартість виробленої продукції, яка включає неплановані невиробничі витрати.

Отже, що процес «Виробництво» потребує постійного оперативного та стратегічного управління.

Внутрішній аудит підприємства є складним процесом. Аудитору необхідно розуміти технології виробничого процесу, тому що потрібно переробляти великі обсяги даних. Умовою виконання внутрішнього контролю вважається висока швидкість отримання даних управлінського, фінансового, статистичного обліку на Приватном підприємстві «Оліяр» (див. рис. 2.10)

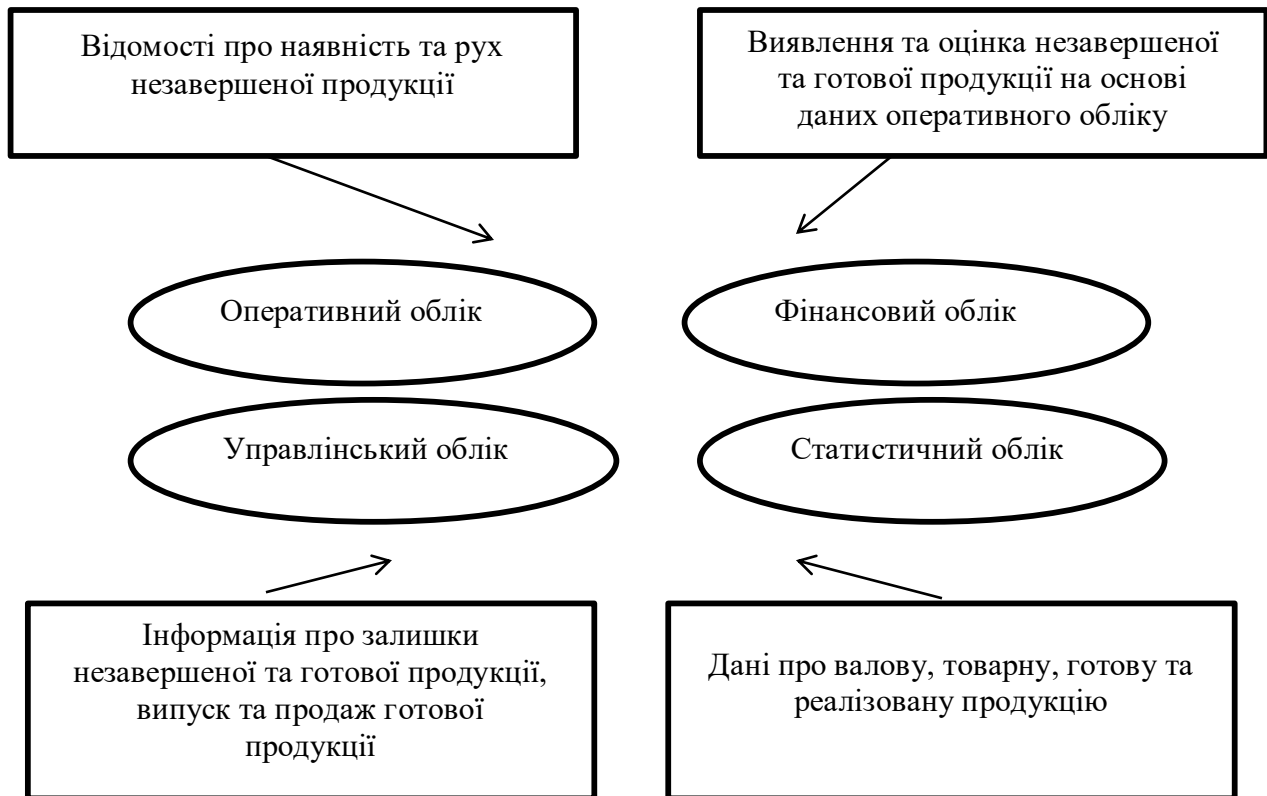

Рис.2.10. Інформація, що використовується для контролю процесу виробництва готової продукції на ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Інформаційною базою щодо внутрішньої аудиторської перевірки готової продукції на ПП «Оліяр» є такі документи: наказ з облікової політики підприємства; накопичувальна відомість; виробничий звіт; журнал-ордер №10, головна книга, договори на реалізацію готової продукції; описи інвентаризації готової продукції; рахунки-фактури, накладні на випуск, а також форми річної та квартальної звітності.

На підприємстві ПП «Оліяр» форми первинної документації виробляються самостійно, у формах відображаються дані внутрішньої звітності відділів, дані характеристики відрізняють документообіг підприємства.

Регістри синтетичного та аналітичного обліку за рахунками 131 «Знос основних засобів», 132 «Знос інших необоротних матеріальних активів», 20 «Виробничі запаси», 23 «Виробництво». 91 «Загальновиробничі витрати», 26 «Готова продукція», 64 «Розрахунки за податками та платежами», 65 «Розрахунки за страхування», 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» є основними джерелами виконання перевірки.

Дані особливості вказують на потребу виконання внутрішнього аудиту під час виробництва. Для швидкого виявлення помилок та управління наслідками потрібно контролювати весь процес виробництва, результатом аудиту виступає ліквідація перспективних відхилень [5; 6].

Виявлення можливих резервів приросту ефективності використання різних ресурсів є головною метою внутрішнього аудиту виробництва продукції.

Процес виробництва є сукупністю поетапних процесів, які орієнтовані на отримання визначення результату. Аудитор необхідно розуміти особливості процесу виробництва, структурну характеристику підприємства. Такі знання дадуть змогу виконати класифікацію виробничих витрат, поєднати їх за сукупністю ознак для виконання внутрішнього аудиту.

Після цього виконується аудит підприємства ПП «Оліяр» відповідно до стадій процесу виробництва, підготовка є першою стадією. Відбуваються витрати на підготовку випуску нових товарів, мають різний склад і реалізуються до початку процесу виробництва, аудитору необхідно перевірити вірність внесення витрат у собівартість виробленого товару.

Найбільш важливим процесом на підприємстві ПП «Оліяр» виступає виробництво, цей процес є спільністю операцій, що діють на готовий товар. Для аудитора необхідно розуміти класифікацію процесів виробництва, щоб правильно виконати аудит, у класифікації потрібно визначити більш відповідну для цієї галузі виробництва.

Високу важливість має вивчення виникнення та визнання витрат витратами. Виявлення способів перевірки та методика реалізації залежить від сукупності витрат та їх застосування.

Необхідно тестувати склад витрат, оцінити бухгалтерський облік витрат за випуск і систему контролю. В результаті процесу тестування відбувається розробка програми аудиторських процедур.

Внутрішній аудит матеріальних цінностей сильно залежить від незавершеного виробництва. Виконується перевірка облікової політики підприємства щодо готової продукції та незавершеному виробництві, методів виявлення залишків незавершеного виробництва, їх оцінювання, методики виконання обліку готової продукції.

Відповідно до завдань, що висувуються адміністрацією, виконується облік руху виробництва, зв'язок з управлінським обліком та звітністю.

Вивчення бухгалтерського обліку потрібно виконувати відповідно до дотримання за послідовністю етапів виробництва, з технологією виробництва товару та підвищення витрат. У процесі перевірки виявляється відповідність натуральної форми незавершеного виробництва та рівня необхідних витрат, що дозволяє коригувати фінансовий результат від випуску.

Процес обліку процесу виробництва готової продукції роботі сучасного підприємства ПП «Оліяр» складеться з етапів, перелік яких представлено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Етапи процесу обліку та контролю виробництва та реалізації готової продукції на підприємстві ПП «Оліяр»

Етап	Характеристика
Етап 1	Встановити, чи здійснюється контроль використання запасів у виробництві
Етап 2	Перевірити правильність формування зведеної інформації про витрати на виробництво
Етап 3	Перевірити правильність та своєчасність документування передачі готової продукції з виробництва на склад та процесу продажу покупцям
Етап 4	Перевірити правильність оформлення документів за готовою продукцією, що зберігається на складі
Етап 5	Перевірити документацію про інвентаризацію готової продукції на складі
Етап 6	Перевірити наявність на підприємстві протизаконних дій, пов'язаних з рухом та зберіганням готової продукції, виявити суттєві порушення та помилки у бухгалтерському обліку та звітності

Етап 7	Встановити відповідність якості продукції та перевірити відповідні документи
Етап 8	Перевірити законність відображення виробництва та продажу готової продукції у податковому обліку
Етап 9	Перевірити своєчасність і правильність складання звітності щодо відображення операцій з готової продукції

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Процесам обліку, зберігання та виробництва готової продукції на підприємствах притаманні такі ризики на ПП «Оліяр»:

- розкрадання активів;
- шахрайство, пов'язане з реалізацією активів;
- недотримання внутрішніх інструкцій та положень;
- неефективність процесів внутрішнього контролю;
- недостовірність даних бухгалтерського обліку.

Для зниження виділених ризиків у роботі підприємства ПП «Оліяр» має бути сформована система внутрішнього аудиту.

Ризики, які пов'язані з контролем господарських операцій на ПП «Оліяр», оцінюються на стадії підготовки плану проведення аудиту і можуть впливати на склад вибірки операцій, що підлягають перевірці. Наприклад, якщо протягом періоду, що перевіряється, відбулися значні зміни в результаті впровадження нової інформаційної системи або її модифікації, то вибірка повинна включати документацію за період до і після впровадження інформаційної системи. Також у вибірку обов'язково включаються об'єкти аудиторської перевірки за періоди, у яких мали місце звільнення, заміщення чи відсутність відповідальних осіб.

На попередньому етапі перевірки доцільно здійснювати запити до управлінського персоналу підприємства ПП «Оліяр» з метою виявлення розподілу повноважень та відповідальності під час здійснення операцій із зберігання та виробництва продукції. Це дає можливість чітко визначити елементи процесу, що вивчається – основні види готової продукції, механізм виробництва, механізм аудиту, типові порушення та ін.

Проведення внутрішнього контролю процесу «Виробництво готової продукції» на ПП «Оліяр» здійснюється в кілька етапів (див. рис. 2.11.)

1. Перевірка виконання кошторисів, планів, проектів
2. Перевірка замовлень на постачання матеріалів
3. Перевірка виконання умов договорів постачання
4. Перевірка обґрунтованості списання сировини та матеріалів у виробництво
5. Перевірка правильності розрахунку та відображення в обліку собівартості продукції
6. Перевірка первинної документації
7. Перевірка правильності та своєчасності нарахування амортизації
8. Фактичний контроль за рухом матеріальних цінностей
9. Перевірка правильності та своєчасності відображення на рахунках бухгалтерського балансу господарських операцій
10. Перевірка розрахунків із покупцями (замовниками) та постачальниками (підрядниками).

Рис. 2.11. Етапи контролю процесу «Виробництво готової продукції» на підприємстві ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними ПП «Оліяр»

Отже, послідовна реалізація процедур згідно з певними етапами внутрішнього аудиту процесу «Виробництво готової продукції» дозволить підвищити якість прийнятих управлінських рішень і, як наслідок, ефективність діяльності підприємства. При цьому важливо враховувати, що досліджуваний процес є ключовим у діяльності підприємства ПП «Оліяр».

Висновки до розділу 2

1. Відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються Приватним підприємством «Оліяр» для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності.

2. Внутрішній аудит процесу виробництва продукції на підприємствах, зокрема й ПП «Оліяр» проводять у послідовності, що включає обстеження, перевірку бухгалтерської звітності та облікових реєстрів, а також первинних облікових і зведених накопичувальних документів

3. Функціонування виробничого процесу підприємства ПП «Оліяр»

ґрунтується на використанні певних ресурсів, як основні з яких можна назвати такі: кадрові; матеріальні; технічні; фінансові та інші.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Удосконалення системи обліку процесу виробництва готової продукції

Основне завдання бухгалтерського обліку на підприємстві ПП «Оліяр» у сучасних умовах – це формування повної та достовірної звітності про господарські процеси та підсумки діяльності підприємства. Така інформація потрібна не тільки керівництву підприємства для оперативного керівництва та бачення справжньої ситуації, а також інвесторам, кредиторам, а також фінансовим та банківським установам.

На підприємстві ПП «Оліяр» необхідно організувати службу внутрішнього контролю з підпорядкуванням її директору, що базується на самоконтролі, взаємному контролі працівників, автоматизації збору, обробки та контролю інформації.

З метою забезпечення належної впевненості керівництва ПП «Оліяр» у досягненні достатнього рівня економії та ефективності діяльності; достовірності статистичної, фінансової та управлінської звітності.

Головною метою створення даної служби внутрішнього контролю ПП «Оліяр» є перевірка результативності роботи підприємства та контролю за його діяльністю. Слід зазначити, що провідною умовою її створення й ефективного функціонування має бути абсолютна незалежність від других підрозділів, що дістається шляхом прямого підпорядкування цієї служби керівнику підприємства. Це надасть керівництву змогу ефективно контролювати відповідні підрозділи, розкривати резерви виробництва та найбільш далекосяжні напрямки розвитку, а також надавати рекомендації іншим відділам щодо покращення результатів їх роботи [38, с.65].

За результатами дослідження виявлено чинники, які рекомендовано враховувати при організації служби внутрішнього контролю на підприємствах [39,с.35]:

- виконання контрольних функцій необхідно доручати особам, котрі

мають достатній досвід роботи у питаннях контролю, щоб вони на високому професійному рівні оцінили причини можливих відхилень, передбачили їх наслідки та внесли доцільні пропозиції з усунення виявлених недоліків і помилок;

- працівники, керівники, які здійснюють контроль, не повинні бути пов'язані єдиними матеріальними інтересами з підконтрольними підрозділами для забезпечення принципності та об'єктивності;

- розроблення та впровадження вдосконалених способів, прийомів і методів контролю, найбільш адаптованих до завдань контрольної перевірки;

- при здійсненні господарської діяльності на підприємстві, процесу планування, при реалізації планів обов'язково повинен бути наявним самоконтроль.

Ще однією важливою проблемою у сфері ведення обліку готової продукції є проблема аналітичного обліку у системі реалізації готової продукції. Сьогодні система обліку існує аналітика тільки в розрізі покупців та видової характеристики реалізованої продукції. Однак важливо, щоб облік вівся на основі аналізу актуального ринку, де є можливість реалізовувати вироблену продукцію, що в перспективі вплине на фінансовий результат від господарської діяльності, дозволить обійти несприятливі умови збуту продукції, у тому числі дефіцит або надлишок реалізованої продукції на споживчому ринку. Ця проблема може вирішитися на основі формування центрів відповідальності усередині підприємства [43, с.63].

Для більш точного та якісного обліку процесу виробництва ПП «Оліяр» необхідно впровадження до основних синтетичних рахунків субрахунків, які відображатимуть напрями діяльності підприємства. Так, до синтетичного рахунку 26 «Готова продукція» можна відкрити такі субрахунки:

- 26.1 – «Олія рослина»;
- 26.1.1 – «Олія соняшникова»;
- 26.1.2 – «Олія кукурудзяна» тощо.

Таким чином, ведення обліку за допомогою субрахунків дозволяє проводити додаткове угруповання даних аналітичного обліку. Нові субрахунки

необхідно зафіксувати у програмі, що використовується для ведення обліку, на ПП «Оліяр» такою програмою є 1С:ERP.

Отже, запровадження на практиці запропонованої деталізації обліку процесу виробництва готової продукції сприятиме формуванню належного обліково інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень щодо виробництва готової продукції.

Займаючись розвитком та вдосконаленням бухгалтерського обліку на підприємстві ПП «Оліяр», важливо приділити особливу увагу підвищенню якості та систематизації документообігу процесу виробництва готової продукції, що реально при постановці наступних завдань, які вирішуються на рівні підприємства:

- підвищення рівня оперативності оформлення та обробки інформації процесу реалізації готової продукції;
- підвищення рівня об'єктивності аналітичної інформації;
- підвищення контролю з обліку виробництва готової продукції [40, с.20].

Для раціональної організації системи документообігу, на нашу думку, підприємствам необхідно дотримуватися таких принципів:

- рух документа має бути прямим, тобто треба обирати маршрути за принципом його одноразового перебування в одному структурному підрозділі або в одного виконавця;
- формування документа та його рух мають бути чітко зумовленими необхідністю їх існування, відповідати організації та технології виробництва;
- різноманітні операції для опрацювання документа варто проводити паралельно, щоб оперативніше їх виконати. Так, якщо з ним мають працювати кілька осіб, документ треба копіювати й передавати копії всім виконавцям [45, с.104].

Отже, повна реалізація вказаних принципів можлива з запровадженням системи електронного документообігу, яка є ефективним інструментом у діяльності підприємств. Завдяки використанню електронних документів можна підвищити виконавчу дисципліну працівників, зменшити час створення та роботи

з документами, здійснювати моніторинг поточних технологічних показників (тобто оперативно використовувати необхідну інформацію щодо стану виробництва), а отже, покращити роботу підприємства.

Для формування організованої та правильної бухгалтерської облікової системи, а також складання достовірної та актуальної інформаційної бази про господарську діяльність ПП «Оліяр» важливо знання основ бухгалтерського обліку, володіння новою законодавчою базою, та знання особливостей обліку у межах виробництва у галузі.

Хмарний сервіс Skynum автоматизує кожен бізнес - процес і допоможе зробити його більш прибутковим. Ефективне управління продажем і закупівлями, ведення складського обліку, контроль взаєморозрахунків з контрагентами, ведення бази клієнтів, а також друк всієї необхідної документації. Ці дії можна здійснювати віддалено, з будь-якого місця, де є Інтернет [71].

Переваги обліку виробництва за допомогою програми Skynum на ПП «Оліяр» [71]:

1) Виробництво товарів - це складний механізм, що починається від закупівлі матеріалів та закінчується продажем виготовленої продукції. Відстеження кожного етапу виробництва є важливим моментом у створенні власного продукту, тому треба належно приділяти увагу обліку створення продукції.

2) Щоб полегшити облік виробництва, при створенні товарів використовуються спеціальні технологічні карти. Технологічні карти - це стандартизований запис технічного процесу створення певної продукції із вказанням використаних матеріалів [71].

Технологічні карти дозволяють виробляти товари за певним алгоритмом та з прописаною точною кількістю усіх матеріалів та комплектуючих. Тобто це шаблон або типовий набір товарів, послуг та витрат, котрі використовуються для створення однієї одиниці продукції. Дані карти можливо змінювати, редагувати та створювати в необмеженій кількості. При цьому за допомогою автоматизації витрати будуть підраховуватись самостійно. На основі технологічних карт проводиться виробництво продукції. В Skynum підприємство зможе виробляти

необмежену кількість партій товарів в залежності від ваших потреб. При створенні кожної нової партії ви матимете можливість змінювати технологічну карту, додавати нові деталі та прописувати потрібні витрати.

3) Виробництво відбувається з урахуванням тих матеріалів, що є на ваших складах. Тобто перед створенням товарів виконується оприбуткування матеріалів, котрі після їх використання - списуються. Таким чином працює облік використаних комплектуючих. В результаті виробництва створюється продукт, котрий також оприбутковується на склади як новий товар, що готовий до реалізації.

4) Розрахунок собівартості готової продукції - це об'єм поточних витрат на виробництво однієї одиниці товару. Без правильно вирахованої собівартості дуже складно зрозуміти розмір витрат та реальну кінцеву ціну.

За допомогою технологічних карт відбувається підрахунок собівартості. На основі вказаних матеріалів та додаткових витрат ви можете дізнатись вартість продукту. Розрахунок відбувається системою автоматично. Розуміння реальної собівартості дозволяє встановити точну цінову категорію товару [71].

5) Для проведення виробництва потрібно контролювати облік матеріалів та комплектуючих. Вони відрізняються в залежності від специфіки продуктів - тканини, матеріали з дерева, фурнітура для одягу, взуття або меблів і ін. Усі ці деталі потребують обліку [71].

Skynum - це професійна платформа для складського обліку, яка також ідеально підходить для обліку матеріалів. Програма підтримує партійний облік, модифікації товарів за розмірами та кольорами, необмежену кількість складів, а також всі необхідні документи для реєстрації руху товарів та матеріалів.

Матеріали піддаються оприбуткуванню, потрапляють на склад, де знаходяться до проведення виробництва. При цьому їх вираження доступне як в кількісному, так і в грошовому еквіваленті за обліковою ціною. Після виготовлення продукції відбувається списання матеріалів на виробництво [71].

Отже, сучасна система бухгалтерського обліку готової продукції на підприємстві ПП «Оліяр», є дуже громіздкою і в деяких моментах

малоефективною системою, що просто вимагає від керівництва підприємства переходу на нову, більш ефективну систему бухгалтерського обліку, яка відповідає сучасним стандартам, які прийняті у міжнародній практиці обліку. Програма Skynum - це можливість поєднати складський та фінансовий облік з виробництвом власної продукції в одній програмі. Програма Skynum дозволяє контролювати витрати, прораховувати собівартість та реалізовувати свою готову продукцію швидко та зручно.

3.2. Оптимізація контролю процесу виробництва готової продукції

Однією з найголовніших проблем є те, що не всі керівники підприємств, зокрема й ПП «Оліяр» усвідомлюють всю важливість проведення внутрішнього аудиту взагалі та внутрішнього аудиту процесу виробництва та реалізації готової продукції, зокрема, це відбувається, зазвичай, через: формального ставлення до аудиту; відсутності досвіду та/або бажання займатися даним питанням; відсутності кваліфікованих кадрів та інших причин.

Можна виділити такі помилки, які виявляються під час перевірки операцій з обліку готової продукції та її виробництва [62, с.35]: порушення, допущені при оформленні первинних документів, або відсутність первинних документів; несвоєчасне/неповне оприбуткування готової продукції; виробництво та вивезення неврахованої продукції з підприємства; недотримання термінів проведення інвентаризації готової продукції; неправильне визначення фактичної собівартості реалізованої продукції; некоректна кореспонденція рахунків; недотримання встановленого обліковою політикою методу визначення виручки з оподаткування; відсутність договорів на постачання продукції або їх неправильне оформлення; відсутність документів на відвантаження продукції; некоректне встановлення відпускної ціни; недотримання термінів оплати покупцями; неправильне відображення в обліку товарообмінних операцій та ін. [62, с.35].

До найбільш проблемних моментів, що виникають під час проведення внутрішнього аудиту процесу виробництва та реалізації готової продукції можна віднести: невеликий обсяг необхідних методичних розробок; неефективність

чинної нормативно-правової бази; відсутність кваліфікованих кадрів для підприємства; відсутність уніфікованих форм необхідних документів щодо аудиторських перевірок; відсутність автоматизації внутрішнього контролю; відсутність на підприємстві регулярних перевірок готової продукції, незважаючи на те, що інвентаризаційна комісія була затверджена керівником підприємства та її повноваження дійсні та інших [49, с.18].

Отже, зазначені проблеми можуть призвести до проблем, які пов'язані не лише з організацією внутрішнього аудиту. У зв'язку з цим, одним з найефективніших шляхів вирішення цих проблем є розробка методики перевірки операцій з виробництвом, відвантаження та реалізації готової продукції на підприємстві. Основне завдання полягає в тому, щоб на стадії планування аудиторської перевірки визначити склад контрольних процедур.

Будь-яка перевірка виробництва готової продукції повинна починатися зі складання плану та програми аудиту, одним з основних положень якого є визначення напрямків та складових системи внутрішнього аудиту, що підлягають перевірці. Якщо кількість операцій, які підлягають перевірці, є невеликою (наприклад, у роботі малих підприємств) або всю сукупність операцій можна перевірити без значних трудовитрат, тоді проводиться суцільна перевірка. Для великих підприємств проведення суцільних перевірок не завжди є раціональним заходом [67, с.65].

У процесі здійснення внутрішнього аудиту процесу виробництва готової продукції на ПП «Оліяр» розробляється загальний план і програма внутрішнього аудиту. План проведення внутрішнього контролю процесу виробництва готової продукції на ПП «Оліяр» представлено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**План внутрішнього контролю процесу виробництва готової продукції
на ПП «Оліяр»**

№ п/п	Заплановані види робіт	Період проведення
1	Перевірка застосування декларованих в обліковій політиці способів бухгалтерського обліку	11.12. 12.12.2023 р.
2	Перевірка правильності організації обліку готової продукції	13.12.-15.12. 2023 р.
3	Перевірка правильності оцінки та обліку виробництва готової продукції	18.12.-20.12. 2023 р.
4	Перевірка операцій із реалізації готової продукції	21.12.-22.12. 2023 р.

Джерело: складено автором за даними [67, с.66].

Щоб у найкоротші терміни виявити наявні порушення у системі внутрішнього аудиту та мінімізувати їх, доцільно використовувати послідовність перевірки системи обліку готової продукції, яка представлена на рис. 3.1 [51, с.139].

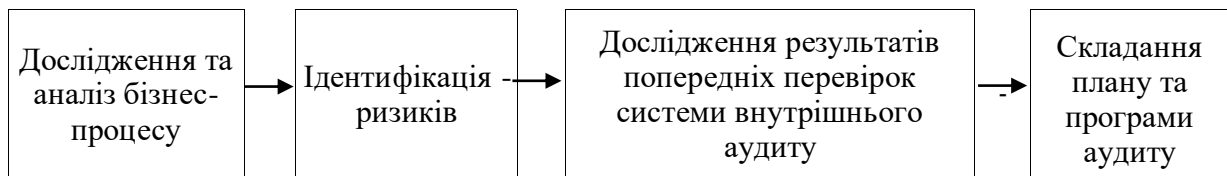

Рис.3.1. Послідовність перевірки системи обліку процесу виробництва готової продукції на ПП «Оліяр»

Джерело: складено автором за даними [51, с.139].

Удосконалена технологія комплексного внутрішнього аудиту системи управління готовою продукцією на ПП «Оліяр» має складатися з наступних етапів [48, с.36]:

1) На першому етапі аудиту готової продукції необхідно провести перевірку своєчасності, повноти проведення інвентаризацій готової продукції та контролю виконання договорів з постачальниками та покупцями. Аудитору необхідно вивчити наявність угод з матеріально відповідальними особами, стан

складського господарства, особливості оприбуткування готової продукції з виробництва на склад, умови зберігання та охорони, придатність вимірювальних приладів та ін.

2) Другий етап аудиту готової продукції спрямований на перевірку наявності та виявлення неврахованої готової продукції. Аудитор повинен перевірити своєчасність та правильність документального оформлення оприбуткування готової продукції у первинних документах типової форми.

3) Третій етап спрямований на контроль відвантаження та реалізації готової продукції. На цьому етапі внутрішній аудитор здійснює документальну перевірку, що починається з перевірки укладених договорів про поставку готової продукції, правильності оформлення первинних бухгалтерських документів, а закінчує перевіркою зведених документів [48, с.36].

4) Четвертий етап спрямовано підтвердження інформації про фактичні залишки готової продукції на складах підприємства. На даному етапі аудитор слід застосовувати вибіркового метод та здійснювати перевірку відомостей обліку залишків готової продукції на складі, оборотно - сальдову відомість, Головну книгу, Баланс на предмет ідентичності сум. Факт того, що ці суми збігаються із записами в облікових регістрах, дає можливість внутрішньому аудитору зробити висновок про ефективність роботи бухгалтерії та відділу внутрішнього контролю [48, с.37].

5) П'ятий етап спрямовано проведення аналізу готової продукції. На даному етапі на основі первинних документів та аудиторських процедур внутрішній аудитор має дати оцінку:

- рівнем виконання плану реалізації продукції;
- ритмічності (аритмічності) реалізації;
- існуючим методам реалізації готової продукції;
- динаміці показників якості та їх впливу на вартість готової продукції;
- рівнем конкурентоспроможності продукції;
- вплив факторів на зміну обсягів продажу та виручки від реалізації готової продукції.

У ході проведення внутрішнього контролю готової продукції здійснюється аналіз за такими напрямками [31, с.433]:

- аналіз обсягу та структури виробленої та реалізованої готової продукції;
- аналіз ритмічності реалізації продукції;
- аналіз реалізації продукції за сегментами збуту;
- аналіз конкурентоспроможності готової продукції;
- аналіз якості готової продукції;
- факторний аналіз обсягів виробництва та реалізації готової продукції;
- аналіз матеріаломісткості продукції.

Дані аналізу дозволяють внутрішньому аудитору отримати такі показники [21, с.59]:

- коефіцієнт оборотності готової продукції;
- коефіцієнт співвідношення темпу зростання обсягу продажу та темпу приросту залишків готової продукції на складах;
- коефіцієнт сортності продукції;
- рентабельність продажів;
- прибуток від реалізації готової продукції у сумі виручки та інших.

За допомогою наведених показників внутрішній аудитор визначає фактори, що впливають: обсяг випуску та реалізації готової продукції; асортимент та структуру продажів; собівартість виробленої та реалізованої готової продукції та ін.;

б) Шостий етап аудиту готової продукції є заключним та спрямований на розробку рекомендацій щодо підвищення ефективності системи бухгалтерського обліку та управління готовою продукцією. На даному етапі аудитор визначає основні напрямки щодо підвищення ефективності виробництва та реалізації готової продукції.

Отже, використання удосконаленого підходу до планування перевірки системи обліку готової продукції дозволяє оптимально розподілити час та ресурси.

Розглянемо особливості автоматизації внутрішнього аудиту на підприємстві. Отже, система внутрішнього контролю виробництва є професійною програмою управління виробництвом на всіх етапах, перевірку законності операцій, пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємств. Внутрішній аудит на підприємстві повинен бути побудований таким чином, щоб проведення всіх фактів господарської діяльності підприємства підтверджувалося первинними документами підприємства і могло бути належним чином проконтрольовано [15, с.80].

В основному контролюється лише процес виробництва готової продукції, а питання, які пов'язані з формуванням собівартості виробництва та продажів, не охоплюються [15, с.81].

Тому для підвищення точності процедур, що перевіряються, для розширення обсягу елементів, що перевіряються, підприємствам рекомендується впровадження системи автоматизованого внутрішнього контролю, що дозволяє з меншими витратами охоплювати більший обсяг сукупності фактів господарського життя.

Для забезпечення внутрішнього контролю виробництва, його обліку та аналізу, розробляються спеціалізовані програмні продукти, призначені для комплексної автоматизації виробництва.

Система внутрішнього обліку на підприємстві завдяки гнучкості налаштувань здатна як здійснювати контроль за всіма підрозділами на підприємстві, так і оцінювати рівень їхньої взаємодії, а також адаптуватися під будь-які методи контролю за якістю готової продукції.

Впровадження автоматизованого внутрішнього аудиту у виробництво сприяє повноцінному охопленню та систематизації всього робочого процесу, проведенню якісного та оперативного обліку та аналізу всієї виробничо-господарської діяльності.

Тобто можна зробити висновок, що завдяки системі автоматизованого внутрішнього аудиту на підприємстві з'являється можливість здійснювати контроль не лише за виробництвом продукції, а й за нормативним обліком витрат

на її виробництво. Автоматизований внутрішній аудит виробництва продукції дає можливість організувати управління витратами, що ґрунтується на аналізі випуску та реалізації продукції, а також провести планування на майбутній період роботи підприємства.

Внаслідок впровадження автоматизованого внутрішнього аудиту на підприємстві підвищується прозорість усіх дій щодо обчислення собівартості, обліку матеріалів та продукції, браку та відходів [23, с.40].

Здійснивши облік виробництва готової продукції, система автоматизованого внутрішнього аудиту консолідує всі дані, і за допомогою сортування, угруповання та фільтрації, допомагає без особливих зусиль у ній орієнтуватися.

Тобто, автоматизований внутрішній аудит насамперед передбачає здійснення ретельного та безперервного огляду виконання всіх технологічних етапів виробництва на підприємстві, що сприяє своєчасному виявленню помилок, а також націлює співробітників на кваліфіковане виконання своїх обов'язків [29, с.127].

Отже, автоматизація процесів, що беруть участь у процесі аудиту, що розширює людські можливості, які потенційно можуть вивести організацію на рівень переваги за рахунок підвищення якості та узгодженості процесів аудиту на ПП «Оліяр».

Висновки до розділу 3

1.Облік процесу виробництва на платформі Skynum стане ідеальним рішенням для підприємства ПП «Оліяр»

2.Отже, зазначимо, що з ефективності внутрішнього контролю процесу виробництва та реалізації продукції на підприємстві залежить ефективність функціонування самого підприємства ПП «Оліяр». У сучасних умовах господарювання важлива роль має приділятися створенню та функціонуванню на підприємстві системи внутрішнього контролю, зокрема впровадження служби внутрішнього контролю на підприємстві. Підвищення ефективності внутрішнього

аудиту неможливо без автоматизації обліково-аналітичних процесів, що сприяє зменшенню кількості помилок при веденні бухгалтерського обліку та складанні звітності.

ВИСНОВКИ

Розкриваючи головну роль у одержанні прибутку підприємством займає система контролю та обліку результатів діяльності підприємства. Адже від того, що вироблятиме та як організовуватиме процес виробництва підприємство, буде залежати його рентабельність. Тому основним завданням підприємства є організація обліку і контролю готової продукції та оперативне регулювання усіх процесів від її виробництва до реалізації.

Розглядаючи як в сучасних ринкових умовах зростає роль внутрішнього аудиту виробництва та реалізації готової продукції, оскільки достовірна фінансова звітність дозволяє приймати виважені управлінські рішення, що підвищує ступінь лояльності клієнтів (у тому числі потенційних) та інших зацікавлених осіб до підприємства

Вивчивши рівні нормативно-правове регулювання обліку і контролю: 1) міжнародний рівень (МСБО, МСФЗ); 2) на рівні держави у формі законодавчої бази, яка представлена Законами України, Наказами, Постановами, Інструкціями, Листами та іншими нормативними документами різних міністерств та відомств; 3) на рівні підприємства, які представлено організаційним регламентами, які розроблені на підприємстві.

Виконавши діагностику основних результатів фінансової діяльності ПП «Оліяр» показав, що підприємство має позитивну динаміку більшості показників та його фінансову політику можна назвати ефективною.

Проаналізувавши систему бухгалтерського обліку готової продукції було вивчено основні положення облікової політики на ПП «Оліяр», що дозволило дати оцінку її складності та зробити відповідні висновки про її відповідність нормативним вимогам та специфічним характеристикам даного підприємства.

Оцінивши, що послідовна реалізація процедур згідно з певними етапами внутрішнього контролю процесу виробництва готової продукції дозволить підвищити ефективність діяльності підприємства.

Надано рекомендації щодо підвищення ефективності існуючої системи

бухгалтерського обліку процесу виробництва готової продукції та політики управління на підприємстві на ПП «Оліяр». Це пов'язано з тим, що неефективна політика управління та система бухгалтерського обліку процесу виробництва готової продукції веде до скорочення обсягів реалізації, збільшення неліквідної готової продукції на складах, а це, може призвести до зменшення ліквідності активів підприємства та вплине на ймовірність банкрутства підприємства. Саме тому потрібний пошук нових методів підвищення ефективності системи бухгалтерського обліку процесу виробництва готової продукції та політики управління.

У зв'язку з можливостями застосування цифрових технологій в бухгалтерському обліку на підприємстві сприятиме подальшому розвитку: автоматизації великої кількості функцій; підприємствам не знадобиться вдаватися до послуг посередників, щоб перевіряти усі свої документи; максимальному спрощенню будь-яких процесів; підвищенню операційної ефективності та прозорості вчинених дій. Хмарний сервіс Skynum автоматизує процес виробництва готової продукції

Запропоновано, що на підприємствах для забезпечення платоспроможності та запобігання ризику банкрутства необхідно впроваджувати в систему управління організації службу внутрішнього контролю. Отже, завдяки системі автоматизованого внутрішнього аудиту на підприємстві з'являється можливість здійснювати контроль не лише за виробництвом продукції, а й за нормативним обліком витрат на її виробництво.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баланюк І.Ф., Григорів О.О., Іванюк Т.Л. Організація обліку і контролю готової продукції підприємства. *Науково-виробничий журнал ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА*. 2020. № 1-2. С.158-164.
2. Бернадська Ю.О., Гевлич Л.Л. Міжнародна регламентація обліку готової продукції. Праці XX Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці», Том 2. Вінниця, 2020. С. 156-158.
3. Білуха М. Т. Теорія фінансово-господарського контролю і аудиту : підручник. К. : ПП “Влад і Влада”, 2019. 320 с.
4. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Житомир : Рута, 2019. 912 с.
5. Бутинець Т.А. Внутрішній контроль: елементи організації системи. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Економічні науки. Житомир: ЖДТУ, 2019. № 1 (43). С. 21-42.
6. Бутинець Т.А. Взаємозв'язок контролю з іншими галузями знань. Економічні науки. Облік та аудит. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2019. № 4. Т. 4. С. 99-102.
7. Бутинець Т.А. Розвиток науки господарського контролю: проблеми теорії, методології, практики: монографія. Житомир : ЖДТУ, 2019. 772 с.
8. Бутинець Т.А. Внутрішній контроль : суть і зміст. *Вісник Житомирського державного технологічного університету “Економічні науки”*. Житомир : ЖДТУ, 2019. № 2 (44). С. 31-42.
9. Бутинець Т.А. Ефективність господарського контролю: проблеми визначення. *Вісник ЖДТУ*. 2019. № 2 (56). С. 10-18.
10. Бутинець Т.А., Євдокимов В.В. Особливості організації внутрішньогосподарського контролю в умовах використання комп'ютерних технологій. *Вісник Житомирського державного технологічного університету “Економічні науки”*. 2019. № 4 (46). С. 6 - 21.

11. Бутинець Т.А. Принципи господарського контролю: суперечності поглядів. *Вісник Житомирського державного технологічного університету "Економічні науки"*. 2019. №1 (47). С. 19-26.
12. Бутинець Т.А. Принципи контролю в новій економіці: необхідність застосування. *Вісник Житомирського державного технологічного університету "Економічні науки"*. 2019. №2 (48). С. 21-26.
13. Булкот Г. В. Місце внутрішньогосподарського контролю в системі управління підприємством. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету*. 2019. № 24. С. 68-73.
14. Бухгалтерський облік, аналіз, контроль, оподаткування, фінансовий менеджмент: сучасні виклики та перспективи розвитку: монографія. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 173 с.
15. Виговська Н.Г. Моделювання структур внутрішньогосподарського контролю на акціонерних товариствах. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Економічні науки. 2019. № 2 (32). С. 79-89.
16. Виговська Н.Г. Господарський контроль в Україні: теорія, методологія, організація: моногр. Житомир : ЖДТУ, 2019. 532 с.
17. Воронко Р.М., Басіста І.А. Тракткування внутрішнього контролю та проблеми його застосування на підприємствах. *Зб. наук. праць Луцького національного технічного університету "Економічні науки"*. Луцьк, 2019. Вип. 10 (37). Ч. 3. 530 с. С. 139-146.
18. Воронко Р.М., Семенів М.І. Організація внутрішньогосподарського контролю на підприємстві. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2019. Вип. 35. С. 76-80.
19. Дереза З.П. Внутрішньогосподарський контроль: економічний зміст та значення в умовах трансформаційної економіки України. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць / Серія "Бухгалтерський облік, контроль і аналіз". Житомир: ЖДТУ, 2019. С. 228-242.

20. Дорош Н. І., Фесай М. О. Методологічні аспекти оцінки аудитором внутрішнього контролю на підприємстві. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. Щоквартальний збірник наукових праць. 2019. № 1–2. С. 68–77.
21. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Мізік Ю.І., Конопліна О.О. Аудит: методика і організація : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова.2019. 319с.
22. Господарський Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436- IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page12>.
23. Гуцаленко Л.В., Мулик Т.О. Внутрішній аудит та діагностика в системі державного фінансового контролю та управління діяльністю бюджетної установи. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. № 4. 2020 (32). С. 31-45.
24. Гуцаленко Л. В., Коцупатрий М. М.,Марчук У. О. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2019. 367 с.
25. Герасимович А. М. Попроцесний внутрішньогосподарський контроль в системі управління операційною діяльністю підприємства. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації*. 2019. № 1.С. 23-30.
26. Замула І.В., Танасієва М.М. Внутрішній контроль : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021. 336 с.
27. Коваленко І., Лактіонова Н. Облік виробничих запасів за вимогами міжнародної стандартизації. Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ. Випуск 1, 2020 р. Ст. 16-20.
28. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР: Верховна Рада України. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/>
29. Корінько М.Д. Контроль та аналіз діяльності суб'єктів господарювання в умовах її диверсифікації: теорія, методологія, диверсифікація: монографія. К.: ДП "Ін форм.-аналіт. агентство", 2019. 429 с.

30. Костишин Н.С. Значення готової продукції та особливості організації її обліку на м'ясопереробних підприємствах. *ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО*. 2019. Вип.№17. С.515-522.
31. Коцупатрий М., Гуцаленко У. Внутрішньогосподарський контроль: організаційні аспекти та класифікаційні ознаки. *Економічний аналіз*. 2019. № 6. С. 433-436.
32. Наконечна Н.В. Контроль і ревізія: навч. посіб. ЛДУВС, Львів: Видавництво ТЗОВ «Ліга-Прес», 2019. 178 с.
33. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>
34. Наумова Т.А. Господарський контроль. Харків : ДБТУ, 2021. 210 с.
35. Новик І.В. Організація системи внутрішнього контролю на підприємстві. *Наукові записки. УАД*. 2019. № 2. С. 188-196.
36. Максимова В.Ф. Класифікація внутрішнього економічного корпоративного контролю. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2019. Вип. 16. С. 316-322.
37. Максимова В.Ф. Загальний підхід до організації системи внутрішньогосподарського контролю. *Бухгалтерський облік та господарський контроль*. Житомир: ЖІТІ, 2022. № 19. С. 174-179.
38. Меліхова Т. О., Федоров І. О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*. №2. 2020. С. 63-70.
39. Меліхова Т.О., Троян О.В., Лауреанті Д.С. Удосконалення методики внутрішнього контролю витрат на виробництво для підвищення економічної безпеки підприємства. *Агросвіт*. №3. 2019. С. 34-41.
40. Меліхова Т. О., Феофанова І. В., Лісіна Н. Л. Удосконалення методики аудиту готової продукції для покращення системи обліку на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 1. С. 19–26. URL: 10.32702/2306-6814.2020.1.19
41. Методичні рекомендації № 2 з бухгалтерського обліку запасів. URL:

<http://zakon5.rada.gov.ua>

42. Миронова Ю. Ю. Облікова політика підприємства: сутність, особливості та проблеми формування. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 39(2). С. 108- 112.

43. Михалків А. А., Костап Т. В. Внутрішній контроль процесу господарювання: проблеми організації. *Економша та держава* № 1/2020. С. 61-65. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2020/13.pdf

44. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» № 929_021 від 01.01.2012. URL:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_021 (Дата звернення: 15.10.2022).

45. Мулик Т.О., Мулик Я.І. Організація внутрішнього контролю в системі управління оподаткуванням. *Економіка, фінанси та управління: проблеми та сучасні шляхи розвитку*. Матеріали підсум. Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 25-26 грудня 2020 р.) ГО "Львівська економічна фундація". У 3-х ч. Львів: ЛЕФ, 2020. С. 102-105.

46. Мулик Я.І., Домбровська В.В. Внутрішньогосподарський контроль фінансової безпеки підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2020. Вип. 22. С. 960-964.

47. Мулик Я.І., Цуркан А.О. Внутрішньогосподарський контроль в системі управління аграрним підприємством. *Ефективна економіка*. 2020. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6188>

48. Мулик Я. І. Методичні та організаційні підходи до системи внутрішнього контролю на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 17-18. С. 28–38. URL: 10.32702/2306-6792.2020.17-18.28

49. Пантелеєв В.П. Засади організації внутрішнього контролю підприємств. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2020. № 1-2. С. 15-22.

50. Писаренко Т.М. Характеристика діючої методики організації обліку готової продукції. *Економічні науки. Облік і фінанси*, Вип. 12 (45). Ч.1. 2020. С.231-239.

51. Погорелов Ю.С., Миронова Ю.Ю., Мазурьонко В.В. Організація внутрішньо-господарського контролю на промислових підприємствах. *Економіка і регіон*. 2020. № 4. С. 135 - 139.
52. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755, (із змінами та доповненнями). URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals>.
53. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 27 грудня 2017 р. № 2258-VIII. Відомості Верховної Ради. 2018. № 9. Ст. 50. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>.
54. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. Затв. Постановою ВРУ від 16.07.99 р.; № 996-XIV (із змінами та доповненнями). URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals>.
55. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ МФУ від 30.11.1999 р., № 291. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.
56. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. № 88. URL: <http://www.interbuh.com.ua>
57. Положення № 879 «Про інвентаризацію активів та зобов'язань», затверджене Наказом МФУ 02.09.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
58. Романів Є. М., Хом'як В. Л., Мороз А. С., Озеран В. О. Контроль і ревізія: навч. посіб. Львів: Львівська політехніка, Інтелект-Захід, 2019. 328 с.
59. Романів Є. М., Приймак С. В. Контроль і ревізія діяльності суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2019. 444 с.
60. Сафарова А.Т., Корольчук І.Р. Документування операцій з обліку готової продукції на підприємствах. *Бухгалтерський облік, аналіз і аудит*. Вип.17, 2020. С. 197-201.
61. Смержанюк Т. П., Шрам Т. В., Труш В. Є. Внутрішній контроль в процесі управління виробництвом: навч. посібник. Київ: Кондор, 2019. 284 с.
62. Станкевич Г. Особливості системи внутрішнього контролю

підприємства та роботи внутрішнього аудитора. *Аудитор України. Методика та практика аудиту*. 2019. № 9 (226). С. 32-37.

63. Шеленко Д.І. Особливості проведення інвентаризації на підприємстві. *Міжнар. наук.-практ. журнал. Сталий розвиток економіки*. 2019. № 1. [26]. С. 175-180.

64. Шеленко Д.І., Копчак Ю.С. Контроль в умовах підприємництва. Обліково-аналітичне забезпечення господарської діяльності : Монографія. Івано-Франківськ : Видавництво : Друкарня Фолі-ант, 2019. 243 с.

65. Шеленко Д.І. Контроль і ревізія. Курс лекцій. Івано-Франківськ. 2019. 103 с.

66. Шендригоренко М.Т., Шевченко Л.Я., Янковський В.А. Внутрішній господарський контроль: навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 108 с.

67. Шумило Р.Р. Організація внутрішньогосподарського контролю МНША. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2020. Вип. 3(21). С.403-408.

68. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

69. Черкасова С.О., Олексійчук А.Г. Облік, аудит та аналіз наявності і руху готової продукції. Праці VІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми ринку та розвитку регіонів України в ХХІ столітті». Одеса, 2020. С. 119-122.

70. Яценко В.М., Пронь Н.О. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету*. 2019. № 22. С. 3-7.

71. Омельченко В.Я., Коверза В.С., Мацука-В.М. - Методичні рекомендації-щодо виконання та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами: вищої освіти: ОГПШ «Облік: і оподаткування»- ОС - «Магістр»- галузі- знань : 07. «Управління та адміністрування» спеціальності 071• «Облік і оподаткування» усіх форм навчання. Київ: МДУ, 2023. 37 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Фінансова звітність ПП «Оліяр» за 2022 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2610	3292
первісна вартість	1001	6639	8193
накопичена амортизація	1002	4029	4901
Незавершені капітальні інвестиції	1005	292674	254181
Основні засоби	1010	1676903	1808123
первісна вартість	1011	2214993	2499738
знос	1012	538090	691615
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість	1016	-	-
знос	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	282858	453858
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2255045	2519454
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3161880	3991374
Виробничі запаси	1101	2624122	3663853
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	537758	327521
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	230
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	267613	308448

Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	71512	87106
з бюджетом	1135	488743	700597
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	8923
з нарахованих доходів	1140	64	619
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	199167	334472
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	74685	351178
Готівка	1166	-	33
Рахунки в банках	1167	74685	351145
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:		-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	4263664	5774024
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	6518709	8293478

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1491289	1491289
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	886738
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	740129	1227769
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	2231418	3605796
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	19759	10500
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	463520	114967
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	1324177
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-

Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:		-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	483279	1449644
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1848689	1314574
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	164096	489385
товари, роботи, послуги	1615	100165	176884
розрахунками з бюджетом	1620	16703	1054
у тому числі з податку на прибуток	1621	15628	-
розрахунками зі страхування	1625	887	725
розрахунками з оплати праці	1630	4525	4652
одержаними авансами	1635	93091	57710
розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	7682	7182
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1568174	1185872
Усього за розділом III	1695	3804012	3238038
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	6518709	8293478

Звіт про фінансові результати за 2022 рік

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9686638	6603601
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховування	2012	-	-

Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6908836)	(5219698)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	2777802	1383903
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	380159	3231
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(107421)	(67232)
Витрати на збут	2150	(787558)	(258381)
Інші операційні витрати	2180	(40889)	(23062)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2222093	1038459
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	26508	21049
Інші доходи	2240	-	36219
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(1152139)	(783687)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(501645)	(54)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	594817	311986
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(107067)	(56157)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	487750	255829
збиток	2355	(-)	(-)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	487750	255829

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	6603229	491122
Витрати на оплату праці	2505	84110	86228
Відрахування на соціальні заходи	2510	12803	12601
Амортизація	2515	164255	175257
Інші операційні витрати	2520	944522	373165
Разом	2550	7808919	5568373

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Продовження Додатку А

Фінансова звітність ПП «Оліяр» за 2021 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3122	2610
первісна вартість	1001	6074	6639
накопичена амортизація	1002	2952	4029
Незавершені капітальні інвестиції	1005	185337	292674
Основні засоби	1010	1768757	1676903
первісна вартість	1011	2133599	2214993
знос	1012	364842	538090
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість	1016	-	-
знос	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	93993	282858
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2051209	2255045
II. Оборотні активи		-	-
Запаси	1100	1768796	3161880
Виробничі запаси	1101	1566435	2624122
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	202361	537758
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрашування	1115	-	-

Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	197801	267613
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	46958	71512
з бюджетом	1135	342943	488743
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
з нарахованих доходів	1140	148	64
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	179596	199167
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	181127	74685
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	181127	74685
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:		-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	2717369	4263664
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	4768578	6518709

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1491289	1491289
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	484279	740129
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1975568	2231418
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	23061	19759
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	335993	463520

Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:		-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	359054	483279
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1247082	1848689
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	355647	164096
товари, роботи, послуги	1615	69824	100165
розрахунками з бюджетом	1620	11896	16703
у тому числі з податку на прибуток	1621	10989	15628
розрахунками зі страхування	1625	621	887
розрахунками з оплати праці	1630	3839	4525
одержаними авансами	1635	41534	93091
розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8041	7682
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	695472	1568174
Усього за розділом III	1695	2433956	3804012
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	4768578	6518709

Звіт про фінансові результати за 2021 рік

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6603601	4792654

Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(519698)	(4048252)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	1383903	744402
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	3147	72885
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(67232)	(67659)
Витрати на збут	2150	(258381)	(241226)
Інші операційні витрати	2180	(23062)	(28416)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1038375	479986
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	21049	30450
Інші доходи	2240	36249	140469
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(783678)	(84821)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(372731)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	311986	193353
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(56157)	(34803)

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:	2350	255829	158550
прибуток			
збиток	2355	(-)	(-)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	255829	158550

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	4921122	3851161
Витрати на оплату праці	2505	86228	84075
Відрахування на соціальні заходи	2510	12601	10389
Амортизація	2515	175257	147834
Інші операційні витрати	2520	373165	292094
Разом	2550	5568373	4385553

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Продовження Додатку А

Фінансова звітність ПП «Оліяр» за 2020 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3122	3122
первісна вартість	1001	6074	6074
накопичена амортизація	1002	2952	2952
Незавершені капітальні інвестиції	1005	185337	185337
Основні засоби	1010	1768757	1768757
первісна вартість	1011	2133599	2133599
знос	1012	364842	364842
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість	1016	-	-
знос	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	93993	93993
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2051209	2051209
II. Оборотні активи		-	-
Запаси	1100	1768796	1768796
Виробничі запаси	1101	1566435	1566435
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	202361	202361
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	197801	197801

Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	46958	46958
з бюджетом	1135	342943	342943
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
з нарахованих доходів	1140	148	148
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	179596	179596
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	181127	181127
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	181127	181127
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:		-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	2717369	2717369
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	4768578	4768578

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1491289	1491289
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	484279	484279
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1975568	1975568
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	23061	23061
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	335993	335993
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-

Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:		-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	359054	359054
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1247082	1247082
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	355647	355647
товари, роботи, послуги	1615	69824	69824
розрахунками з бюджетом	1620	11896	11896
у тому числі з податку на прибуток	1621	10989	10989
розрахунками зі страхування	1625	621	621
розрахунками з оплати праці	1630	3839	3839
одержаними авансами	1635	41534	41534
розрахунками з учасниками	1640	-	-
із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	8041	8041
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	695472	695472
Усього за розділом III	1695	2433956	2433956
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	4768578	4768578

Звіт про фінансові результати за 2020 рік

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4792654	
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	-	-

Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4048252)	
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	744402	
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	72885	
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(67659)	
Витрати на збут	2150	(241226)	
Інші операційні витрати	2180	(28416)	
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	479986	
збиток	2195	(-)	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	
Інші фінансові доходи	2220	30450	
Інші доходи	2240	140469	
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	
Фінансові витрати	2250	(84821)	
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	
Інші витрати	2270	(372731)	
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	193353	
збиток	2295	(-)	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(34803)	

Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	
Чистий фінансовий результат:	2350	158550	
прибуток			
збиток	2355	(-)	(-)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	158550	

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	3851161	
Витрати на оплату праці	2505	84075	
Відрахування на соціальні заходи	2510	10389	
Амортизація	2515	147834	
Інші операційні витрати	2520	292094	
Разом	2550	4385553	

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-